

WIJKACTIEPLAN

MAASTRICHT NOORDOOST

LIMMEL

NAZARETH

WITTEVROUWENVELD

WYCKERPOORT

AMBITIEDOCUMENT

28-11-2007

Inhoudsopgave

Voorwoord		4
1	Inleiding	6
2	Problemen-kansen-analyse en daaruitvolgende speerpunten	8
3	Visie en actiepunten voor de komende jaren	12
	3a Oost west, thuis best	13
1	Mensen maken Maastricht Noordoost	13
2	Veiligheid op straat en in huis	15
3	Verbinden Limmel en Nazareth	15
4	Verbinden Wyckerpoort en Wittevrouwenveld	16
5	Een gevarieerd woningaanbod en aantrekkelijke voorzieningen	17
	3b Jong Noordoost	19
6	Centrum voor Jeugd en Gezin	20
7	Kindcentrum Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort	20
8	Kindcentrum Limmel/ Nazareth	22
9	Aon de geng: meer sporten en bewegen	23
	3c Noordoost werkt	24
10	Maatwerkstages/ traineeships	24
11	Werken, zichtbaar in de buurt	25
12	Bestrijding hardnekkige werkloosheid	26
	3d Noordoost thuis	27
13	Persoonsgerichte aanpak	27
14	Bestrijding armoede	28
4	Financiën	30
5	Voortgang en evaluatie	32
6	Samenwerkende partijen	34
	Bijlagen	
1	Indicatoren buurtprofielen en krachtwijken	40
2	Afstemming wijkontwikkeling en project A2	46
3	Bijdrage onderwijsinstellingen	48
Kaart	Ligging en plangrens	50

VOORWOORD

In 2000 maakte de gemeente een afspraak met woningcorporaties Servatius, Woonpunt en Maasvallei om 11 buurten in Maastricht aan te pakken in het kader van het Grote Stedenbeleid. Daartoe behoren Limmel, Nazareth, Wittevrouwenveld en Wyckerpoort. De afspraak was om “echt” aan de slag te gaan zodra zicht zou bestaan op de ondertunneling van de A2. Nu de lang gekoesterde A2-wens in vervulling gaat, staat het sein op groen om samen met bewoners en partnerorganisaties werk te maken van “Noordoost”.

Dat is geen overbodige luxe. De problemen in Noordoost zijn zowel naar stedelijke als landelijke maatstaven urgent. Op het gebied van wonen, werken, leren, integreren en veiligheid valt nog een wereld te winnen. Samen met het rijk, corporaties, scholen, bedrijven, welzijnswerk, politie en anderen, willen wij Noordoost omvormen tot een wijk waar mensen (weer) kansen hebben en met plezier wonen. Niet van bovenaf maar samen op basis van gelijkwaardigheid en met respect voor het eigene in elke buurt. Uit ervaring weten we dat de wijk het meeste is geholpen wanneer de ervaringsdeskundigheid van bewoners wordt gecombineerd met de vakdeskundigheid van de organisaties.

Met dit wijkactieplan maken wij een vliegende start: vanaf 2008 komen er al direct zichtbare en tastbare resultaten. Tegelijkertijd is een lange adem noodzakelijk. Alleen door langdurig te blijven samenwerken aan de toekomst, kan Noordoost veranderen van een aandachtswijk in een krachtwijk. Wij zijn daarom bijzonder verheugd dat een groot aantal partijen vanuit hun eigen expertise en verantwoordelijkheid een bijdrage aan dit wijkactieplan willen leveren.

De gezamenlijke oplossing ligt in een gecoördineerde strategie op het terrein van wonen, leren, veiligheid, werken, integratie/participatie en aanpak multiprobleem-huishoudens. Hiermee ontstaat weer perspectief voor bewoners en wordt de kwaliteit van de wijk duurzaam verbeterd. In de loop van 2008 en 2009 werken wij dit wijkactieplan verder uit in buurtontwikkelingsplannen voor Limmel/Nazareth en Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort. Deze plannen worden op hun beurt weer afgestemd op de plannen voor de A2, zodat over en weer de beste match kan worden gemaakt.

Dit betekent dat er in Limmel, Nazareth, Wittevrouwenveld en Wyckerpoort de komende jaren zowel sociaal, economisch als fysiek veel verandert. Wij hopen dat u mee wil blijven denken en werken aan de toekomst van de wijk. Deze prachtbuurten verdienen het!

Wim Hazeu
Stadsdeelwethouder Noordoost

Jacques Costongs
Wethouder Grote Stedenbeleid

INLEIDING

In Maastricht liggen 11 buurten die planmatig worden herontwikkeld in het kader van het Grote Steden-beleid. Daartoe behoren de buurten Limmel, Nazareth, Wittevrouwenveld en Wyckerpoort. In Maastricht werken corporaties, buurtkaders en gemeente constructief samen aan de buurtontwikkeling. In deze traditie hebben deze partijen afgesproken om een integraal buurtontwikkelingsplan (BOP) op te stellen voor Limmel/ Nazareth en Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort. Dit is in een convenant en plan van aanpak vastgelegd. De planvorming gebeurt parallel aan het (Europees aanbestede) ontwerpproces voor de ondertunneling van de A2. Rekening houdend met de openbare consultatie en voortschrijdende besluitvorming worden de twee buurtontwikkelingsplannen en het winnende A2-plan definitief vastgesteld in 2009. Daarna start de uitvoering die zo'n 10 jaar in beslag zal nemen (periode 2010-2020).

Vooruitlopend op dit "moederproces" zijn de vier buurten onder de noemer van Maastricht Noordoost opgenomen in het landelijk Actieplan Krachtwijken. Naar aanleiding daarvan is in korte tijd dit wijkactieplan (WAP) opgesteld. De aftrap voor het WAP werd samen met bewoners en partners gegeven op 29 mei 2007 tijdens het eerste wijkbezoek van Minister Vogelaar. Aansluitend vonden vele gesprekken plaats met uiteenlopende vak- en ervaringsdeskundigen vanuit verschillende organisaties. Zij leverden de bouwstenen voor dit WAP. De dagelijkse leiding van het proces berustte bij een kerngroep, waarin de betrokken bewonersvertegenwoordigers, corporaties en gemeente samenwerken.

In totaal is het (voortschrijdende) actieplan vijfmaal in de kerngroep besproken. Aanvullend vonden twee brede buurtbijeekkomsten plaats op 10 oktober (Limmel/ Nazareth) en 11 oktober 2007 (Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort). Verder is het WAP informatief behandeld in een gecombineerde openbare vergadering van de betrokken raadscommissies op 5 november 2007. Tenslotte is het WAP op 28 november 2007 door de betrokken partijen ondertekend.

De looptijd van het WAP is 10 jaar (2008 tot en met 2017). Naast de activiteiten die op korte termijn (2008/ 2009) in gang worden gezet, bevat het WAP verschillende activiteiten die nog nader worden verdiept en uitgewerkt. Dit gebeurt in het buurtontwikkelingsplan (BOP) voor Limmel/ Nazareth en het BOP voor Wittevrouwenveld en Wyckerpoort. Deze plannen worden in de loop van 2009 worden vastgesteld. Vanaf 2010 vindt de uitvoering van het WAP en BOP geïntegreerd plaats. WAP en BOP houden de nodige flexibiliteit om op nieuwe ontwikkelingen in te spelen. Beide plannen worden daartoe periodiek geëvalueerd en zonodig bijgesteld.

Hoofdstuk 2 bevat een sterkte-zwakte-analyse van de wijk. De visie en aanpak staan beschreven in hoofdstuk 3, gevolgd door de financiering van het WAP in hoofdstuk 4. De voortgang en evaluatie van het WAP komt aan bod in hoofdstuk 5. Een overzicht van de samenwerkingspartners is opgenomen in hoofdstuk 6.

PROBLEMEN- KANSEN-ANALYSE EN DAARUIT- VOLGENDE SPEERPUNTEN

Maastricht Noordoost ligt ingesloten door industrie (Beatrixhaven, Glasfabrieken, Mosa, Trega), hoofdverkeerswegen en de Maas (zie kaart). De buurten Limmel en Nazareth zijn van elkaar gescheiden door een drukke spoorweg, hoofdverkeersweg (Meerssenerweg) en ontsierende en ruimtevrage hoogspanningsleidingen. Tussen Wittevrouwenveld en Wyckerpoort ligt de barrière van de A2. De geïsoleerde ligging en barrières hebben een negatieve invloed op het leefklimaat. Noordoost wordt zwaar belast door verkeersdruk, geluidsoverlast en luchtverontreiniging; landelijk scoort de wijk op één na hoogst op het gebied van fysieke overlast (zie bijlage 1).

In Limmel/ Nazareth is sprake van een gebrekkig voorzieningenniveau: er zijn nauwelijks winkels meer, het aantal peuters dat gebruik maakt van peuterspeelzalen neemt af, het leerlingenaantal op de twee dislocaties van de basisschool (aan weerszijde van het spoor) is sterk teruggelopen, en ook de kwaliteit van wijk- en welzijnsvoorzieningen laat te wensen over. De kwaliteit van de voorzieningen in Wittevrouwenveld en Wyckerpoort is (dankzij de komst van brede school De Letterdoes en het Trefcentrum) beter dan 2 jaar geleden. Minder tevredenheid is er over de voorzieningen voor jongeren en het feit dat (een deel van) de schoolgaande jeugd (van het Sint Maartenscollege en de Letterdoes) de A2 moet oversteken. De wijk telt een drietal monumentale kerken die nog in gebruik zijn bij de parochies: De O.L. Vrouw van Lourdes-kerk in Wittevrouwenveld, de koepelkerk in Wyckerpoort en de Johannes de Doper-kerk in Limmel. Voor de kerk van Nazareth bestaat het voornemen tot herontwikkeling, waarbij de toren mogelijk blijft staan.

Van oudsher zijn Limmel en Nazareth arbeidersbuurten. Dit geldt ook voor de volksbuurt Wittevrouwenveld met zijn compacte bouw en weinig open ruimtes. Het langgerekte Wyckerpoort kent 3 subbuurten (noord, midden en zuid). Het noordelijk deel bestaat overwegend uit sociale huurwoningen. De meeste bewoners in Noordoost werkten in de maakindustrie. De teruggang van deze industrie betekende een verslechtering van de economische situatie en toename van de werkloosheid en sociale problemen. In de naoorlogse periode zijn er veel eentonige goedkope huurwoningen gebouwd. Door het gebrek aan woningvariatie is de bevolking eenzijdig samengesteld en zijn er weinig kansen op een wooncarrière; bewoners verlaten de buurt zodra zij het beter krijgen. Ook sluit de huidige woningvoorraad onvoldoende aan op de wensen van het toenemend aantal ouderen en zorgbehoevenden. In het centrum van Limmel veranderen steeds meer particuliere (gezins)woningen in studentenhuizen. Dit zet de sociale cohesie extra onder druk.

Van de 15.000 inwoners wonen er ca. 5.500 in Limmel/ Nazareth en ca. 9.500 in Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort. In Limmel en Nazareth hebben relatief veel huishoudens een lage opleiding en een laag inkomen. Velen zijn aangewezen op een uitkering. In Limmel zijn jongeren (met name studenten in de leeftijd van 20 tot 23 jaar) oververtegenwoordigd, terwijl Nazareth juist veel ouderen (65+) heeft. Van de jeugd (0-23 jaar) kampt de helft met sociale- en/of ontwikkelingsproblemen, vaak verbonden met de thuissituatie. Ook is sprake van vroegtijdig schoolverlaten, drugsgerelateerde problemen (drugrunners, handel en kweek), stijgende schulden- en echtscheidingsproblemen, huiselijk geweld en afnemende tolerantie. Wittevrouwenveld en Wyckerpoort noord scoren sociaal gezien eveneens zwak, en kampen met vergelijkbare problemen. Qua veiligheid (onveiligheidsgevoelens, bedreigingen, vermogensdelicten, drugsoverlast, verkeersveiligheid) scoren Wittevrouwenveld en Wyckerpoort noord op alle fronten negatief.

Het percentage etnische minderheden in Limmel, Nazareth, Wittevrouwenveld en Wyckerpoort is resp. 6%, 8%, 9% en 13%. Met name voor Wittevrouwenveld en Wyckerpoort Noord ligt het percentage boven het stedelijk gemiddelde (6%). Ten opzichte van het gemiddelde in de andere Krachtwijken in Nederland zijn de Maastrichtse percentages relatief gering.

In Noordoost zijn momenteel vijf jeugdgroepen actief, die regelmatig ernstige overlast op straat veroorzaken (vernielingen/ geluid/ intimidatie/ rommel/ alcohol-/drugsgebruik). Ze bestaan uit jongeren zonder startkwalificatie voor de arbeidsmarkt die moeilijk binnen de bestaande structuren zijn (toe) te leiden. Verder is in bepaalde delen van de wijk sprake van een hardnekkige werkloosheid die van generatie op generatie wordt doorgegeven.

De voornoemde problemen worden aan de hand van een 30-tal indicatoren periodiek gevolgd (in zogenaamde buurtprofielen). Qua totaalbeeld wijken de vier buurten in negatieve zin af van het stedelijk gemiddelde (zie bijlage 1). Hoewel Wittevrouwenveld van de buurten het laagste scoort is daar sprake van een positieve toekomstverwachting. Dit wordt verklaard door de zichtbare investeringen die de afgelopen drie jaar in het centrum van de buurt zijn gedaan. Voor Wyckerpoort hebben zich weinig veranderingen voorgedaan, terwijl met name Limmel de afgelopen twee jaar sterk achteruit is gegaan. In zowel Limmel als Nazareth is sprake van een (sterk) negatieve toekomstverwachting.

Naast problemen zijn er ook kansen.

Ten eerste zijn dat de ruimtelijke kwaliteiten in de directe omgeving, te weten: de Maas, het groen van de Landgoederenzone/Geusseltpark en de Maastrichtse binnenstad.

Ten tweede is dat de (in voorbereiding zijnde) ondertunneling van de A2. Na politieke accordering begin 2007 hebben vijf marktpartijen meegedaan aan de eerste ronde van aanbesteding. De aanbesteding van de A2 is geen aanbestedingswedstrijd op prijs, maar scoort vooral op het invullen van wensen en benutten van kansen voor de omgeving. Onlangs heeft de A2-stuurgroep het startsein gegeven voor de tweede dialoogronde en is het aantal marktpartijen teruggebracht van vijf naar drie. De A2-stuurgroep spreekt haar vertrouwen uit dat de drie marktpartijen komen tot het beste resultaat voor de verschillende onderdelen: verknoping A2/A79, nieuwe ontsluitingsweg tussen A2 en bedrijventerrein Beatrixhaven, versterken groen en recreatie bij Landgoederenzone, tunnel tussen knooppunten Geusselt en Europaplein, een nieuwe stadsboulevard en een nieuw hart voor Maastricht Oost. De afstemming tussen de planvorming van het A2-project en de wijkontwikkeling gebeurt zoals beschreven in bijlage 2.

Ten derde is dat de lopende uitvoering van het centrumplan Wittevrouwenveld. Daar ging de sloop van een gebied met een grote sociale problematiek aan vooraf (Electrobuurt). De resultaten van de (vervangende) nieuwbouw worden nu zichtbaar.

En ten vierde is dat de hechte sociale structuur (in met name Wittevrouwenveld en Limmel) die in de loop der tijd weliswaar is aangetast, maar die nog voldoende aanwezig is om weer te kunnen groeien.

Dit wijkactieplan heeft tot doel om de problemen te verminderen en kansen te benutten. Het is opgebouwd uit vier samenhangende speerpunten.

1. Het speerpunt Oost-west, thuis best richt zich op “hechten en verbinden” zowel in fysieke als sociale zin: een vertrouwde woon- en leefomgeving creëren waar iedereen zich thuis voelt, de bewoners actief betrokken zijn en (weer) trots zijn op hun eigen buurt.

2. Het speerpunt Jong Noordoost bundelt de krachten gericht op alle jeugd van – 9 maanden tot 23 jaar en hun ouders. Het richt zich op een veilig en gezond opvoedingsklimaat, een passend aanbod van peuterspeelzaakwerk, passend onderwijs en voor- en naschoolse opvang. Het stimuleert de ontwikkeling en garandeert een sluitend zorgnetwerk rondom het kwetsbare kind.
3. Meedoen in de samenleving is belangrijk: Voor kinderen geven werkende ouders het goede voorbeeld; werk vermindert doorgaans armoede en in gezinnen waar geen werkloosheid heerst zijn doorgaans minder problemen. Vandaar de keus voor het speerpunt: Noordoost werkt. De ambitie is om het aantal (langdurig) werklozen en inactieven in de wijk te halveren. Dit gebeurt met behulp van begeleiding en financiële advisering op individueel niveau. Werk, participatie en een reële inkomensstijging gelden daarbij als wenkend perspectief.
4. Tenslotte gaat extra zorg uit naar de relatief kwetsbare groep van multiprobleem-huishoudens. Om ontsporingen te voorkomen, wordt met het speerpunt Noordoost thuis vanuit diverse instellingen een positief niet-vrijblijvende “bemoeizorg” georganiseerd onder één regie, die de problemen tot achter de voordeur helpt oplossen (persoonsgerichte aanpak). Via schuldhulpverlening en benutting van financiële voorzieningen wordt armoede tegengegaan.

VISIE EN ACTIEPUNTEN VOOR DE KOMENDE JAREN

Het doel van dit wijkactieplan is om in tien jaar van Maastricht Noordoost weer een vitale, woon- werk- en leefgemeenschap te maken. Inspanningen die zijn gericht op de verbetering van de fysieke kwaliteit en de veiligheid van de wijk, worden gecombineerd met inspanningen die het kwalificatieniveau van burgers verhogen, schooluitval reduceren en sociale en economische participatie van de wijkbewoners bevorderen.

In dit wijkactieplan nemen onderwijs en arbeidsmarkt een dominante plaats in, met wonen en veiligheid als belangrijke randvoorwaarden. Verbeteringen in maatschappelijke participatie, arbeidsparticipatie en onderwijs zijn noodzakelijk om de bekende negatieve spiraal te doorbreken. De werkloosheid onder mensen zonder startkwalificatie is immers vele malen hoger dan onder degenen met een beroepskwalificatie. Goede scholen vormen een vitale schakel voor de wijk, voor integratie en voor de emancipatie van burgers. Brede scholen kunnen uitgroeien tot een knooppunt in de wijk. Samenwerken en samen leren bevordert bovendien de (re-)integratie.

De partijen die verbonden zijn bij dit wijkactieplan (zie hoofdstuk 6) onderschrijven deze visie en de daarvan afgeleide speerpunten. De betrokken onderwijsinstellingen geven aan via de lijn van docenten/ ondersteunend personeel en studenten/ leerlingen een actieve bijdrage aan dit wijkactieplan te willen leveren (zie bijlage 3).

3a OOST-WEST, THUIS BEST

Het eerste speerpunt richt zich op iedereen in de wijk. Hierbij gaat het om samenlevings-opbouw, veiligheid op straat en in huis, het slechten van barrières, een gevarieerd woningaanbod en aantrekkelijke voorzieningen. Kortom een vertrouwde woon- en leefomgeving waar iedereen zich thuis voelt en gemeenschapszin heerst. Waar bewoners zelf initiatief en verantwoordelijkheid nemen en (weer) trots zijn op hun eigen buurt. Waar d.m.v. een integrale aanpak ruimte is voor sociale stijging en de middenklasse wordt behouden en versterkt.

1. Mensen maken Maastricht Noordoost

De bewoners zijn het sociaal kapitaal van Maastricht Noordoost. Dat kapitaal wordt nog onvoldoende benut. Ook lopen sociale netwerken van allochtonen en autochtonen nog teveel langs elkaar heen. Dit voedt de afstand en vergroot de kans op negatieve of onjuiste beeldvorming (onbekend maakt onbemind). Wij willen de sociale netwerken beter op elkaar gaan laten aansluiten en actief burgerschap stimuleren. Dit betekent versterking van de gemeenschapszin door (het organiseren van) samenwerkingsactiviteiten: op straat, op de vereniging, op het internet, op het werk en in het wijkcentrum. De vrijwilligers zijn het cement om de participatie in de buurt te vergroten. Om dit verder te stimuleren willen wij de professionele ondersteuning van het vrijwilligerswerk substantieel uitbreiden, en belemmeringen (zoals b.v. taalachterstand) wegnemen. Daarbij hoort inburgering die gekoppeld is aan buurtgerichte activiteiten vóór en ná het wettelijke traject. Centraal staat het (verder) ontwikkelen van de eigen kracht van individu, groep en buurt, meer mogelijkheden om mee te doen en meer ruimte voor eigen initiatief. Dit vraagt om daadwerkelijke invloed vanuit de wijk op beleidsbeslissingen en een andere manier van werken van professionals. Het accent verschuift van directe ondersteuning aan hulpbehoevende burgers naar het vergroten van zelfredzaamheid en buurtvermogen. Hier ligt dé uitdaging voor de bewoners, verenigingen en de betrokken organisaties.

Wat gaan we doen?

Het WAP biedt een kans om de reeds in gang gezette burgerparticipatie op korte termijn te verbreden en te versnellen. Wij willen dit gaan doen door:

- Het versterken van het wijk- en buurtvermogen door te investeren in public mental health en gebruik te maken van talenten in de wijk met ondersteuning van internet. De ambitie is om op wijkniveau een collectief netwerk op te zetten dat activiteiten organiseert voor bewoners en door bewoners (wijkweb). Aan de jongeren uit de wijk en van de betrokken onderwijsinstellingen (zie bijlage 3) wordt gevraagd dit netwerk mee op te zetten.
- Het (via het wijkweb of anderszins) organiseren van uiteenlopende samenwerkingsactiviteiten voor iedereen in de wijk: jong en oud, allochtoon en autochtoon, samen met buurtplatforms, verenigingen en welzijnsorganisatie Trajekt.
- Het verbreden van het kleinschalig buurtinitiatief Buurtbrök (activiteiten- en ontmoetingswinkel) en de Pileer (beziningscentrum) naar andere plekken in de wijk.
- Het versterken van de buurtplatforms als representatieve partners met een eigen buurtbudget (€ 20.000,- per buurt per jaar) en van de bestuurlijke daadkracht van verenigingen.
- Het (blijven) coproduceren (samen met buurt/bewoners) van dit wijkactieplan en de twee buurtontwikkelingsplannen (zowel tijdens de voorbereiding als tijdens de uitvoering).
- Het opschalen van project kunstketel (cultuurparticipatie) culminerend in jaarlijkse festivalweek in samenwerking met bewoners, de organisatie van het multiculturele festival Manus en het centrum voor de kunsten Kumulus.
- Het vanaf de start betrekken van buurtbewoners bij woonomgevingsprojecten inclusief kunst in de openbare ruimte.
- Het actief inzetten van kunst(enaars) om samen met bewoners en organisaties vorm te geven aan de transformatieprocessen in de wijk.
- Het aan alle inburgeringsplichtigen en –behoeftegen aanbieden van individuele trajecten gericht op taal, opvoeding, sociale participatie, maatschappelijke stage en/of economische participatie. Dit is inclusief voor- en natrajecten, voorafgaand aan en aansluitend op de reguliere inburgering (= "duaal" traject). In 2011 is 80 % van alle inburgeringstrajecten duaal.
- Het gericht (individueel) begeleiden van 20 allochtone vrouwen per jaar in de vorm van opvoedingsondersteuning, sociale activering en/of werktoeleiding.
- Het vergroten van de participatiegraad van de jeugd door de professionele ondersteuning (jeugd en jongerenwerk) uit te breiden, maatschappelijke stages in overleg met de betrokken onderwijsinstellingen (zie bijlage 3) bij voorrang in de wijk te realiseren, voor Noordoost Ambassadeurs te benoemen (kinderen van 10 tot 12 jaar) en een Jongerenraad op te richten (13 tot 23 jaar).
- Het mobiliseren van vrijwilligers die zich willen inzetten voor (één van de) voornoemde activiteiten.

Randvoorwaardelijk voor de verschillende samenwerkingsactiviteiten en sociale activering is een goed netwerk van gemeenschapsaccommodaties. Naast het Lochtmanhuis (Limmel), de Letterdoes (Wyckerpoort) en het Trefcentrum (Wittevrouwenveld), willen wij op korte termijn (2008) een nieuwe gemeenschapsaccommodatie in Nazareth realiseren. Verder behoeft het Trefcentrum verbetering, zowel qua functionaliteit (technische installaties) als qua beheersorganisatie (samenwerking Servatius, Trajekt en gemeente). Dit laatste wordt als pilot uitgewerkt, zodat het beheermodel ook voor andere accommodaties kan worden toegepast.

2. Veiligheid op straat en in huis

De samenlevingsopbouw kan alleen tot bloei komen als voldoende veiligheid op straat en in huis is gegarandeerd. Op dit punt valt in Noordoost nog veel te verbeteren. De verschillende (sociale) veiligheidsproblemen (individueel en collectief) zijn complex en hardnekkig, hangen met elkaar samen en beïnvloeden elkaar. Om problemen op straat en in huis goed te kunnen oplossen, willen wij een aanpak die niet vrijblijvend is, zo concreet mogelijk en direct gericht op het wegnemen van het probleem. Preventie waar mogelijk en drang en dwang in combinatie met zorg waar nodig. Hiervoor is verdere samenhang en samenwerking nodig tussen organisaties, professionals en vrijwilligers.

In de lokale driehoek van politie, justitie en gemeente wordt bepaald welke prioriteiten worden gesteld op basis van het geformuleerde beleid. Het beleid richt zich op het:

- Verminderen van criminaliteit en overlast met 25 % in 2010 t.o.v. 2002
- Verbeteren van beleefde veiligheid onder burgers

Als (voorlopige) prioriteiten zijn gesteld: aanpak jeugdoverlast, aanpak woonoverlast, aanpak drugsgereleerde overlast, aanpak veel- en meerplegers en daders huiselijk geweld. De stadsdeelleider en de wijkagent voeren gezamenlijk regie op de samenwerkende partners in de uitvoering. Op basis van beschikbare informatie (wijkscans, buurtpeilingen, dagelijkse signalering) en instrumentarium sturen zij de concrete inzet.

Wat gaan wij doen?

Het WAP biedt de kans om de veiligheid op straat en in huis op korte termijn aanzienlijk te verbeteren. Wij willen dit gaan doen door:

- In Noordoost minimaal 5 wijkagenten in te zetten, waarvan 3 full-time, bij voorkeur opererend onder één basiseenheid.
- In Noordoost regelmatig koppels van opbouwwerk - politie preventief op straat aanwezig te laten zijn (conform initiatief Stichting Maatschappij Veiligheid en Politie).
- Buurtbewoners actief te betrekken bij het verbeteren van de veiligheid op wijkniveau door hen als vrijwilligers op te leiden en in te zetten bij bemiddeling (o.a. buurtbemiddeling, mentoren op straat) en tot gedragen afspraken te komen die de beleefde veiligheid vergroten (gedragscodes).
- De overlast van drugsrunners in districtelijk verband aan te pakken d.m.v. preventief fouilleren, gebiedsontzeggingen, videoteams agressief rijden en (internationale) samenwerking.
- De enige nu nog (in Wittevrouwenveld) aanwezige coffeeshop in 2008 uit de wijk te verplaatsen (operatie Coffeecorner).
- De overlastgevende jeugdgroepen aan te pakken door inzet van een Jeugd Interventie Team.
- Een vergelijkbare aanpak (combinatie zorg en repressie) te volgen voor veelplegers, daders huiselijk geweld en (andere) notoire overlastveroorzakers uit Noordoost (onder verantwoordelijkheid van het Veiligheidshuis).

3. Verbinden Limmel en Nazareth

Limmel en Nazareth liggen geïsoleerd en zijn van elkaar gescheiden door de barrière van het spoor, Meerssenerweg en hoogspanningsmasten (middengebied). Afzonderlijk zijn deze buurten te klein om op langere termijn te "overleven". Zonder ingrijpen zullen b.v. de peuterspeelzalen en de basisschool (die nu op twee plekken aan weerszijde van de barrière zijn gelegen) binnen enkele jaren verdwijnen, omdat steeds meer kinderen buiten de wijk naar school gaan.

Kansen liggen er in de ruimtelijke kwaliteiten in de directe omgeving. De ambitie is om Limmel te betrekken op de Maas (door het daar gelegen afgesloten (voormalige) bedrijventerrein om te vormen tot woningbouw) en om Nazareth te betrekken op de Landgoederenzone en het Geusselpark. Een toename van het aantal (koop)gezinswoningen zorgt ervoor dat de kindpopulatie (van beide buurten samen) van voldoende omvang blijft voor een goede (brede) school.

De tweede ambitie richt zich op een fundamentele interventie in het middengebied tussen Limmel en Nazareth. De gedachte is dat de buurten daarmee samen komen en de vereiste kritische massa krijgen om, met behoud van identiteit, tot een Krachtwijk uit te groeien. Bovendien is het slechten van de spoorbarrière ook om veiligheidsredenen noodzakelijk. Naast frequent intercity-vervoer is de spoorweg-overgang straks vijf maal per uur gesloten voor de light-rail en ook meerdere malen per uur voor goederen vervoer. Dit betekent dat deze spoorweg-overgang in totaal driekwart van de tijd is gesloten. De opgave van een ongelijkvloerse kruising is om redenen van complexiteit en benodigde middelen nooit gerealiseerd. In dit verband is ook de nieuwe light-rail halte van belang die direct ten noorden van de twee buurten zal worden gerealiseerd.

Inzicht in het nieuwe verkeers- en groen-/watersysteem uit de A2-plannen is vereist om op buurtniveau uiteindelijk de juiste (verbindings)keuzes te kunnen maken. Dit gebeurt in het buurtontwikkelingsplan (BOP) Limmel/ Nazareth in afstemming met de A2-plannen.

Wat willen we gaan doen?

De voornoemde ambities zijn erop gericht om het woon- en leefklimaat structureel te verbeteren. Bij de verdere uitwerking staan de volgende (mogelijke) maatregelen op de agenda:

- De aanhaking van Limmel op de Maas in samenhang met aanpassing van het verkeerssysteem (Willem Alexanderweg, Borgharenweg, Viaductweg).
- De aanhaking van Nazareth en Limmel op de Landgoederenzone en de verbinding van Nazareth met het Geusselpark in samenhang met aanpassing van het groen-/watersysteem en verkeerssysteem (A2).
- Het slechten van de barrières in het middengebied door bijvoorbeeld de kruising van de Balijeweg met het (drukker wordende) spoor ongelijkvloers te maken en de belemmerende en ontsierende hoogspanningsleidingen ondergronds te (ver)leggen. Dit in samenhang met opwaardering van de woonomgeving en verbetering van de oversteekbaarheid van de Meerssenerweg.
- De landschappelijke inpassing van het light-rail station en park- en ride-voorziening in relatie tot het verkeerssysteem (afslag A2, Hoekerweg, Meerssenerweg).

Op basis van de verdere uitwerkingen en afwegingen worden in 2009 de uiteindelijke investeringsbeslissingen genomen. Dit gebeurt in het winnende A2-plan en het daarop afgestemde buurtontwikkelingsplan (BOP) Limmel/ Nazareth dat in 2009 wordt vastgesteld.

4. Verbinden Wyckerpoort en Wittevrouwenveld

Wittevrouwenveld en Wyckerpoort zijn van elkaar gescheiden door de barrière van de A2. Beide buurten kennen een rommelige structuur en hebben geen duidelijke interne hiërarchie van straten en openbare ruimtes. Hierdoor is oriëntatie lastig en kennen de buurten weinig samenhang. Op de plek van de A2 is (na ondertunneling) ruimte voor nieuw openbaar (groen)gebied en een stadsboulevard. Voor de kwaliteit van de wijk is het van groot belang dat de nieuwe stadsboulevard gemakkelijk oversteekbaar wordt en niet als een nieuwe barrière gaat werken. Voldoende oost-west verbindingen zijn daarvoor vereist. Op deze oost-west verbindingen kunnen (bestaande en nieuwe) openbare ruimten aan beide zijden van de A2 worden aangehaakt.

De tweede ambitie ligt in het verbinden van Wittevrouwenveld met het nabijgelegen Geusseltpark (over de drukke Terblijterweg), van Wyckerpoort met de binnenstad (over het spoor) en het maken een betere (groene) verbinding tussen Wyckerpoort Midden en Wyckerpoort Zuid.

Inzicht in het nieuwe verkeerssysteem en openbare ruimten uit de A2 plannen alsmede de afronding van het Geusseltplan is noodzakelijk om op buurtniveau uiteindelijk de juiste (verbinding)keuzes te kunnen maken. Dit gebeurt in het buurtontwikkelingsplan (BOP) Wittevrouwenveld/Wyckerpoort in afstemming met de A2-plannen en de afronding van het Geusseltplan.

Wat willen we gaan doen?

De voornoemde ambities zijn erop gericht om het woon- en leefklimaat structureel te verbeteren. Bij de verdere uitwerking staan de volgende (mogelijke) maatregelen op de agenda:

- Het maken van nieuwe (oost-west) verbindingen tussen het Geusseltpark en de binnenstad, in samenhang met aanpassing van het verkeerssysteem (A2).
- Vooruitlopend daarop het op zo kort mogelijke termijn realiseren van een (tijdelijke) voetgangersverbinding over de A2 voor o.a. de schoolgaande jeugd (Sint Maartenscollege en Wiekerveld).
- De aanleg van een fiets-/voetgangersverbinding tussen Wittevrouwenveld en het nabijgelegen Geusseltpark over de drukke Terblijterweg.
- Het maken van een nieuwe verbinding tussen Wyck en Wyckerpoort over het station voor voetganger, fiets en openbaar vervoer.
- Het maken van een betere, groene, verbinding tussen Wyckerpoort Midden en Wyckerpoort Zuid.

Op basis van de verdere uitwerkingen en afwegingen worden in 2009 de uiteindelijke investeringsbeslissingen genomen. Dit gebeurt in het winnende A2-plan, de afronding van het Geusseltplan en het daarop afgestemde buurtontwikkelingsplan (BOP) Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort dat in 2009 wordt vastgesteld.

5. Een gevarieerd woningaanbod en aantrekkelijke voorzieningen

Nieuwe hoogwaardige verbindingen zijn voorwaardelijk om de kwaliteit van de woningvoorraad en voorzieningen duurzaam te verbeteren. Door het opheffen van barrières ontstaat in beide wijkdelen letterlijk en figuurlijk ruimte voor winkels, een volwaardig kindcentrum (brede school) en gevarieerde (levensloopbestendige) woningtypen. Samen met het A2-consortium en de gemeente zijn de corporaties de motor achter deze vernieuwingen.

Inhoudelijk is de transformatie gebaseerd op een stedenbouwkundige visie van Kraaijvanger Urbis die, evenals de gemeentelijke beleidsnota Wonen in beweging, uitgaat van een duidelijker profilering van woonmilieus. In deze visie verkleuren het westen van Limmel (Limmel aan de Maas) en het noorden van Nazareth langzaamaan naar een aantrekkelijk groen stadsrandmilieu. Het zuidelijk deel van Nazareth verandert in een woonmilieu met een meer stedelijk karakter met volop ruimte voor woonwerkwoonin- gen. Dit levert een bijdrage aan het vergroten van de werkgelegenheid in de buurt.

Het perspectief voor Wyckerpoort en Wittevrouwenveld, is een gevarieerde, levendige wijk, grenzend aan de Maastrichtse binnenstad, met een meer stedelijk karakter.

Vanuit het A2-project ziet de wijk een ongelijkvloerse oplossing tussen de Viaductweg en de Meerssenerweg tegemoet. Dit draagt bij aan een betere verbinding tussen het noordelijk deel (Limmel/ Nazareth) en zuidelijk deel (Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort) van de wijk.

De vernieuwingen leggen de basis voor een heldere nieuwe wijkstructuur en –identiteit, en betekenen een aanmerkelijke verbetering van de variatie en kwaliteit van het woningaanbod. De nieuwe woonmilieus bieden ruimte voor diverse doelgroepen die graag in de stad willen (blijven) wonen en die tot nu toe noodgedwongen naar andere buurten verhuizen of de stad verlaten. Zo worden en blijven deze buurten

ook aantrekkelijk(er) voor hogere inkomens en gezinnen, zowel uit deze buurten zelf als uit andere delen van de stad. Het vergroot de mogelijkheden om binnen de wijk een wooncarrière te maken. Tevens kan zo worden voorzien in de behoefte van het groeiend aantal senioren en zorgbehoevenden aan specifieke woonvormen in combinatie met zorg op maat (woon-zorg-combinaties).

In samenhang met de nieuwbouw van woningen is de ambitie om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren. Hierbij kan gedacht worden aan nieuwe pleinen, speelplekken voor kinderen, bestrating, bomen, groen en/of parkeergelegenheid.

De uitwerking van de veranderingen gebeurt in de twee integrale buurtontwikkelingsplannen in afstemming met de A2-plannen. Door voortschrijdende afweging en besluitvorming over de te slopen complexen, de daarbij behorende herhuisvesting en de te realiseren nieuwbouw, ontstaat gaandeweg meer zicht op de concrete plannen. Uitgangspunt daarbij is dat betrokken bewoners als eerste over concrete sloopplannen worden geïnformeerd en geholpen worden door het sociaal plan van de corporaties. Waar nodig zetten de corporaties daarbij wisselwoningen in. Geïnteresseerden in sociale koop kunnen een beroep doen op verschillende lokale startersregelingen.

Wat gaan wij doen?

In het convenant tussen de gemeente en de corporaties is afgesproken dat Noordoost prioriteit geniet in het kader van de stedelijke woningbouwprogrammering. De huidige woningvoorraad in Noordoost bestaat uit 7.170 woningen, waarvan 5.420 huur en 1.750 koop. Bij de transformatie maken incourante huurwoningen plaats voor nieuwe (levensloopbestendige) huurwoningen. Samen met het te verkopen bestaand bezit en nieuwbouw van koopwoningen (sociale koop en vrije sector), leidt dit tot een verschuiving in de verhouding huur – koop van ongeveer 75 % - 25 % naar gemiddeld 60 % - 40 %.

In aansluiting op de uitvoering van het centrumplan Wittevrouwenveld, maken Servatius en Woonpunt ook in de drie andere buurten woningbouwprojecten op korte termijn concreet. Daarbij gaat het om het centrumplan Nazareth, het Sareptaplein (Limmel) en Mosa porselein (Wyckerpoort). Dit doen de corporaties vooruitlopend op de vaststelling van de buurtontwikkelingsplannen in goed overleg met de betrokken bewonersorganisaties.

De wijkbrede herontwikkeling gebeurt op een duurzame manier. Energieprestatie op Locatie (EPL), duurzaam bouwen en afkoppeling van regenwater worden, waar mogelijk volgens de principes van cradle to cradle, ingezet. Binnen de wijk liggen enkele (delen van) wegen waar de grenswaarden van NO₂ en fijn stof worden overschreden. In het kader van het stedelijk luchtkwaliteitsplan en het A2-project zijn maatregelen in voorbereiding/ in uitvoering om deze problemen aan te pakken. Ter voorbereiding op de buurtontwikkelingsplannen wordt een milieugebiedsadvies opgesteld. Daarin wordt ook ingegaan op andere milieuproblemen waar de wijk mee te maken heeft, zoals omvangrijke geluidsbelasting en (diffuse) bodemverontreiniging.

Naast herontwikkeling, gaat bijzondere aandacht uit naar verbetering van de bestaande voorraad. Prioriteit gaat uit naar energiebesparing in combinatie met (onderhouds-) maatregelen aan de binnen- en buitenkant van de woning en upgrading van de directe woon- en leefomgeving. Op deze manier worden de komende 10 jaar in totaal 1.000 woningen aangepakt, met als resultaat tenminste 20 % minder energieverbruik.

In 2008 worden zichtbare investeringen gedaan in de woon- en leefomgeving. Daarbij gaat het om de aanleg van een nieuw (groen)plein nabij het Trefcentrum Wittevrouwenveld en vier (tijdelijke) natuur-

speelplaatsen in Wyckerpoort, Limmel, Nazareth en Mariënwaard. Doel van de natuurspeelplaatsen is om kinderen weer naar buiten te krijgen en met de natuur vertrouwd te maken. De aanleg gebeurt door het Centrum voor Natuur- en Milieu-Educatie (CNME) in samenwerking met de betrokken (basis)scholen, buurtbelangen Nazareth, de buurtraad Limmel en verenigingen (o.a. scouting).

De verdere investeringen in kleinschalige (speel)voorzieningen en openbare ruimte worden in de buurtontwikkelingsplannen concreet gemaakt. Daarbij is duidelijk dat ook het beheer en onderhoud van de openbare ruimte om een extra inspanning vraagt. Deze extra inspanning is nodig om de woon- en leefomgeving gedurende de langjarige bouwwerkzaamheden voldoende veilig en schoon te houden. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van het Impulsprogramma zwerfafval van SenterNovem.

In samenhang met de opgave op het gebied van wonen en woonomgeving wordt het voorzieningenniveau in de komende 10 jaar structureel verbeterd. Daarbij gaat het om winkels, kindcentra (brede scholen), het centrum voor jeugd en gezin, gemeenschaps-accomodaties en kleinschalige buurtvoorzieningen zoals de Buurtbrök in Wyckerpoort en de kinderboerderij in Limmel. In de buurtontwikkelingsplannen zal een operationele visie worden uitgewerkt op (het functioneren van) deze sociaal-culturele en maatschappelijke voorzieningen in onderlinge samenhang.

Tegelijkertijd vraagt de (aanvullende) huisvesting van bijzondere doelgroepen om een zorgvuldige benadering. In Noordoost zijn verschillende van dergelijke (boven)stedelijke voorzieningen gesitueerd (o.a. Overmaze (TBS-kliniek), Mondriaan (methadon- en medische heroïneverstrekking), Sociaal pension en containerwoningen (Leger des Heils), Reclassering). Gelet op de reeds aanwezige voorzieningen en de kwetsbaarheid van de buurten, zal zeer terughoudend met additionele initiatieven voor de huisvesting van risicovolle doelgroepen (verslaafden, gedetineerden, daklozen) in de wijk worden omgegaan.

3b JONG NOORDOOST

De jeugd heeft de toekomst. Het is vaker gezegd maar daarom niet minder waar. Het tweede speerpunt in dit WAP richt zich op alle kinderen en jongeren uit Noordoost. Onze ambitie is om de talenten van de jeugd tot bloei te brengen. Beginnend vanaf het ongeboren kind tot en met de jong volwassene. Dit vraagt inspanningen op het gebied van opvoeding, peuterspeel-zaalwerk, onderwijs, ontwikkeling en vrije tijd. Met dit speerpunt willen wij het volgende bereiken:

- Het vergroten van de participatiegraad van de jeugd door alle positief ingestelde kinderen en jongeren te stimuleren nieuwe uitdagingen aan te gaan en een bijdrage aan hun wijk te leveren (zie actiepoint 1).
- Voor alle jeugdigen die dat nodig hebben is er extra hulp en ondersteuning bij hun opvoeding, hun ontspanning en hun schoolloopbaan. Goede signalering en toeleiding naar de juiste hulp en ondersteuning is geregeld.
- Vrijwel alle kinderen van 0-4 jaar (640) zijn "in beeld" (97 %) omdat ze het consultatiebureau bezoeken.
- Alle ouders van kinderen in de leeftijd 0-23 jaar kunnen met hun opvoedingsvragen terecht in de wijk en er is voor hen voldoende opvoedingsondersteuning en lichte hulp beschikbaar.
- Zoveel mogelijk kinderen van 2 tot 4 jaar gaan naar een peuterspeelzaal en krijgen ondersteuning in hun taalvermogen (indicator: primacohort) en sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De peuterspeelzaal maakt deel uit van het kindcentrum (brede school).
- Zoveel mogelijk kinderen van 4-12 jaar uit Noordoost gaan naar de twee nieuwe kindcentra (brede scholen) in de wijk en behalen daar goede leerresultaten (indicator: primacohort).

- Voor alle kinderen en jongeren van 4 tot 23 jaar is er buiten schooltijd in Noordoost iets te doen. Daarbij zijn er ruime mogelijkheden voor sport, cultuur en participatie.
- Jongeren met problemen worden individueel aangepakt en begeleid van de straat naar thuis, school, sociale activiteiten of werk.
- Een halvering van het aantal vroegtijdige schoolverlaters in de leeftijd 12-18 van 170 in 2007 naar 85 in 2013.

Met de actiepunten 1, 2 en 10 hebben wij onze ambities op het gebied van jeugdparticipatie, aanpak jeugdoverlast en schakel naar werk geconcretiseerd. In het onderstaande gaan wij verder in op opvoeding (centrum voor jeugd en gezin), onderwijs (kindcentra) en sport.

6. Centrum voor Jeugd en Gezin

Een centraal punt in de verschillende onderdelen van de jeugdzorg is het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De vijf kernpartners die hierbij in het spel zijn (Groene Kruis-Domicura, GGD, Stichting Trajekt, Bureau Jeugdzorg, en de schoolbesturen MosaLira en jong leren) willen samen gaan onderzoeken hoe een dergelijk CJG in Noordoost kan worden gerealiseerd. Uitgangspunten voor het CJG zijn dat:

- Het centrum voor ouders, kinderen en jongeren herkenbaar en laagdrempelig is.
- Het bestaande wijkopvoedpunt in het Trefcentrum wordt opgenomen in het CJG.
- Het is gebaseerd op de wensen en behoeften van de wijk.
- De werkprocessen van de betrokken instellingen in het centrum op elkaar worden afgestemd.
- Elk gezin één aanspreekpunt heeft.

Wat gaan wij doen?

Wij hebben de ambitie om in samenspraak met de betrokken (kern)partners en gebruik makend van praktijkervaringen van onderwijsinstellingen zoals Hogeschool Zuyd (zie ook bijlage 3) en tweedelijnsinstellingen zoals Xonar, voor het CJG Noordoost op 1 juli 2008 een plan van aanpak gereed te hebben. Dit bevat een samenwerkingsvisie (incl. programmering op hoofdlijnen), een locatiekeuze (bestaande bouw of nieuwbouw), een financiële onderbouwing van de huisvesting en een startdatum.

De gemeente is de trekker. Zij zorgt ervoor dat onderwijsinstellingen, organisaties op het gebied van werk en inkomen, het Veiligheidshuis, culturele/religieuze organisaties en buurtgroeperingen actief bij de realisatie van het CJG worden betrokken. Vroegtijdige afstemming op de kindcentra (brede scholen) moet voorkomen dat nieuwe schotten en/of extra schakels ontstaan. De focus wordt gericht op het samenbinden en het organiseren van laagdrempeligheid naar ouders en kinderen.

7. Kindcentrum Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort

Het zuidelijk deel van de wijk telt (nog) één basisschool en twee peuterspeelzalen. De basisschool (Wiekerveld) zit, samen met een peuterspeelzaal en een wijkaccommodatie, onder één dak (De Letterdoes) in Wyckerpoort. De tweede peuterspeelzaal ligt aan de andere kant van de A2 in de voormalige "openlucht"school in Wittevrouwenveld. Architect Fritz Peutz ontwierp deze school in de jaren dertig, samen met de naastgelegen kerk O.L. Vrouw van Lourdes. Beide gebouwen hebben de status van Rijksmonument en geven de plek een bijzondere cultuurhistorische kwaliteit. De barrière van de A2 is van grote (negatieve) invloed op de school in Wyckerpoort. Mede gelet op de beoogde transformatie van de woningvoorraad (actiepunt 5), blijft de kindpopulatie in Wittevrouwenveld en Wyckerpoort ook op langere termijn meer dan voldoende (500-600 kinderen) om een goede brede school te dragen. Rekening houdend met de ondertunneling van de A2, maken wij een onderscheid tussen een vitaal kindcentrum in de tussenperiode (2008 - 2016) en de gewenste oplossing in de eindfase (2017 e.v.).

Uitgangspunten voor de opwaardering van Wiekerveld/ Letterdoes tot kindcentrum zijn:

- Behoud en versterking van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk met een doorgaande lijn naar de basisschool.
- Behoud en versterking van passend en gestructureerd onderwijs met goede leerresultaten.
- Toepassing van het onderwijs-kansen-plan (gericht op tegengaan van sociale segregatie).
- Servicegericht (laagdrempelig, klantvriendelijk).
- Versterking van voor- en naschoolse functies.

Wat gaan we doen?

Met het WAP kan de Letterdoes tijdens de tunnelwerkzaamheden tot kindcentrum worden ge(re)vitaliseerd. Wij hebben de ambitie om met de Letterdoes in 2008 een "doorstart" te maken en het aantal leerlingen in 8 jaar tijd (2008-2016) te verdubbelen (van 125 naar 250). In het kindcentrum concentreren de leerkrachten zich op gestructureerd onderwijs, behalen de kinderen goede leerprestaties, wordt schooluitval tot een minimum beperkt, is een peuterspeelzaal, zijn ruime voor- en naschoolse voorzieningen aanwezig, en wordt waar nodig effectief sociale hulp ingeroepen.

Eindoplossing 2017/ 2018

Nadat de A2 is ondertunneld (2016) is de verblijfskwaliteit in orde en komt de structurele oplossing in het nieuwe voorzieningshart van Wittevrouwenveld en Wyckerpoort in beeld. De monumentale omgeving van de openluchtschool met het aangrenzende buurtpark, het Trefcentrum en de winkels is daarvoor de ideale plek. Wij hebben de ambitie om daar (in afstemming met de peuterspeelzalen en scholen in de omgeving) in 2017/2018 hét kindcentrum te maken voor alle kinderen uit Wittevrouwenveld en Wyckerpoort. Om dit te bereiken moet de openluchtschool worden opgeknapt en uitgebreid. De opgave is om dit op een zorgvuldige manier te doen met respect en behoud van monumentale karakter, en een goede inpassing (incl. speelruimte) in het aangrenzende buurtpark. Hiervoor willen wij in samenwerking met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg de randvoorwaarden bepalen.

Overbruggende periode 2008-2016

Voor het kindcentrum in De Letterdoes blijven goede leerprestaties voorop staan. Daarnaast is een breed aanbod van dagarrangementen belangrijk. Hierbij denken wij aan de volgende voorzieningen:

- Peuterspeelzaal. Op grond van een met de basisschool vergelijkbaar groeipotentieel, hebben wij de ambitie om het aantal peuters in Wyckerpoort en Wittevrouwenveld in 8 jaar tijd te verdubbelen (van 50 naar 100). Om dit te bereiken is de peuterspeelzaal in deze tussenfase gratis voor de inkomensgroepen 0, 1 en 2.
- Voor-, tussen- en naschoolse opvang in het kindcentrum van 7.30 uur tot 19.30 uur. De activiteiten na schooltijd (verlengde schooldagprogramma) sluiten gericht aan op het werk waarmee de kinderen de hele dag bezig zijn. Deze verbinding kan gemaakt worden door leerkrachten in te zetten bij het ontwikkelen van programma's (b.v. muziek, dans, sport, techniek) en bij (extra) huiswerkbegeleiding.
- Voor het gehele kindcentrum wordt één full time conciërge aangesteld/ veiliggesteld.
- Binnen de dagarrangementen is een serviceaanbod voor ontbijt en lunch (i.s.m. de nabijgelegen Buurtbrök). In de tussenfase (8 jaar) is dit gratis voor alle kinderen.
- Onder de vlag van de BOS-consulent Noordoost (actiepunt 9) wordt op het kindcentrum een activiteitenbegeleider (sport en bewegen) gestationeerd (combinatiefunctie). In samenwerking met zijn collega in Limmel/ Nazareth (actiepunt 8) verzorgt hij/zij het onderdeel "sport" in de dagarrangementen en begeleidt hij/zij de verschillende sport- en beweegactiviteiten.

- Mensen die met succes een inburgerings- of reïntegratietraject hebben doorlopen krijgen voorrang binnen de dagarrangementen.
- Tijdens de tussenfase (8 jaar) wordt onder verantwoordelijkheid van de schooldirectie een projectleider dagarrangementen aangesteld (combinatiefunctie). Hij/zij zorgt (in overleg met zijn collega in Limmel/ Nazareth, actiepunten 8) voor een afgestemd totaalaanbod van de verschillende activiteiten, incl. afstemming op het kinder- en tienerwerk van Trajekt. Hierbij wordt aangesloten op de projectgroep dagarrangementen

Een derde mogelijk onderdeel van het kindcentrum is een laagdrempelig steunpunt voor opvoeding en zorg. Deze mogelijkheid wordt verkend bij de uitwerking van het centrum voor Jeugd en Gezin (actiepunten 6). Vroegtijdige afstemming tussen het kindcentrum en het Centrum voor Jeugd en Gezin moet voorkomen dat nieuwe schotten en/of extra schakels ontstaan. De focus wordt gericht op de inhoud: het samenbinden en organiseren van laagdrempeligheid naar ouders en kinderen.

Ten vierde verzorgt het kindcentrum tijdens en na schooltijd (ook in de avonden en de weekenden) een programma volwasseneducatie. In samenwerking met het kindcentrum Limmel/Nazareth en het Leeuwenborgh Opleidingen worden o.a. de volgende cursussen gegeven: Nederlands, Engels, rekenen, computerlessen, levensbeschouwelijke vorming en bewegingsonderwijs. In samenhang hiermee krijgt het initiatief van de Wiekent-school (actiepunten 10) een vaste plek in het programma.

De kernpartners (MosaLira, peuterspeelzaalorganisatie STEPS, Trajekt, corporaties en gemeente) willen de doorstart van de De Letterdoes op korte termijn in een overeenkomst formaliseren, zodat nog in 2008 met het verbrede kindcentrum kan worden gestart. Parallel kan de structurele oplossing in de (omgeving van) de openluchtschool in overleg met alle betrokken partijen tijdens de tussenfase (2008-2016) worden voorbereid. Wij streven ernaar om het nieuwe kindcentrum, direct aansluitend op de ondertunneling van de A2, in 2017/2018 haar deuren te laten openen.

8. Kindcentrum Limmel/ Nazareth

Om een peuterspeelzaal en een basisschool voor het noordelijk deel van de wijk te behouden is een nieuw kindcentrum (i.p.v. de twee huidige dislokaties in Limmel en Nazareth) op korte termijn noodzakelijk. Op langere termijn komen er enkele honderden gezinswoningen bij en blijft de kindpopulatie ruim genoeg (300-350 kinderen) om een vitale brede school te kunnen dragen.

Uitgangspunten voor het nieuwe kindcentrum zijn:

- Behoud en versterking van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk met een doorgaande lijn naar de basisschool.
- Behoud en versterking van passend en gestructureerd onderwijs met goede leerresultaten.
- Toepassing van het onderwijs-kansen-plan (gericht op tegengaan van sociale segregatie).
- Servicegericht (laagdrempelig, klantvriendelijk).
- Versterking van voor- en naschoolse functies.

Wat gaan wij doen?

Met het WAP kan een nieuw kindcentrum op korte termijn worden gerealiseerd. Wij hebben de ambitie om het kindcentrum in 2011 te openen voor alle (300) kinderen uit Limmel en Nazareth. Een kindcentrum waar leidsters en leerkrachten zich concentreren op gestructureerd onderwijs en peuterspeelzaalwerk, goede leerprestaties worden behaald, waar schooluitval zich tot een minimum beperkt, goede voor- en naschoolse voorzieningen aanwezig zijn en waar indien nodig effectief sociale hulp wordt ingeroepen. Aansluitend op het onderwijs en peuterspeelzaalwerk is daarvoor een breed aanbod van dagarrangementen belangrijk. Hierbij denken wij aan een voorzieningenpakket dat vergelijkbaar is met dat van De Letterdoes (zie actiepunt 7) incl. tijdelijke maatregelen tijdens de aanloopfase (5 jaar).

De betrokken kernpartners (MosaLira, STEPS, kinderopvangorganisatie, Trajekt, corporaties en gemeente) willen op korte termijn afspraken maken over de operationele samenwerking en een programma van eisen (pve) opstellen voor het nieuwe kindcentrum. Het streven is om in 2008 het pve in een ontwerp te vertalen, in 2009 de vereiste procedures te doorlopen, in 2010 aan te besteden en in 2011 het nieuwe kindcentrum in gebruik te nemen.

9. "Aon de geng": meer sporten en bewegen

Sport en bewegen is belangrijk voor (de jeugd in) Noordoost. Sport en bewegen komt ten goede aan een gezonde leefstijl, draagt bij aan integratie van groepen, verhoogt de sociale verantwoordelijkheid, de toegang tot netwerken en verbetert de leefbaarheid (door vermindering van overlast). Om deze redenen willen wij de sportparticipatie onder jongeren (4-19 jaar) verhogen door hen aan verschillende sport- en bewegingsactiviteiten te laten deelnemen.

Hiervoor is de BOS-impuls (Buurt, Onderwijs en Sport) in gang gezet, onder leiding van een daarvoor in Noordoost aangestelde consultant. Om sport en bewegen succesvol te stimuleren is (vanuit het perspectief van de jongeren) een soepele overgang tussen werk, school en/of vrije tijd belangrijk. Dit vereist afstemming tussen de betrokken organisaties en een goed zicht op de verschillende sportvoorzieningen. Dit is een kerntaak van de BOS-consultant.

Wat gaan we doen?

Naast het organiseren en begeleiden van activiteiten, zorgt de BOS-consultant ervoor dat het sport- en beweegaanbod in de periode 2008-2010 steeds beter op de jongeren in Noordoost wordt afgestemd. Dit is randvoorwaardelijk om het sporten en bewegen daadwerkelijk te verhogen. Het WAP kan dit proces versnellen en verbreden door in Noordoost:

- Op beide kindcentra (actiepunt 7 en 8) een (aanvullende) activiteitenbegeleider (sport en bewegen) te stationeren die het onderdeel "sport" verzorgt in de dagarrangementen en de verschillende sport- en beweegactiviteiten begeleidt.
- Tijdens en na schooltijd wekelijks kwalitatief goede sportlessen te (laten) verzorgen door de activiteitenbegeleiders en sportverenigingen.
- Voor de groepen 1 t/m 8 jaarlijks het programma "Lekker Fit" (gericht op gezonde keuzes, beweging en voeding) te verzorgen.
- De lessen en activiteiten uit te breiden van schoolgebouwen/gymlokalen naar sportparken en openbare ruimten (groen, water, SPOTS). De activiteitenbegeleiders doen dit in samenwerking met sportverenigingen, scoutinggroepen en studenten van onderwijsinstellingen.
- Aanvullend op het Cruyff Court in Wyckerpoort (Old Hickoryplein) een tweede Cruyff Court aan te leggen in Limmel/ Nazareth.

- Op beide Cruyff Courts maandelijks een activiteit te organiseren voor ongeveer 100 kinderen in de leeftijd van 6 tot 16 jaar.
- Pleinsport voor kinderen van 6 tot 12 jaar op wekelijkse basis te intensiveren.
- Vanaf 2010 het (op de jongeren van 4 tot 19 jaar afgestemd) sport- en beweegaanbod compleet te hebben en door de BOS-consulent, activiteitenbegeleiders, verenigingen en studenten te laten uitvoeren.
- De functie van BOS-consulent met ingang van 2010 voor de resterende looptijd van het WAP (tot en met 2017) te continueren.

3c NOORDOOST WERKT

(Vrijwilligers)werk draagt bij aan de economie, meedoen in de samenleving, individuele zelfredzaamheid en kwaliteit van leven. Het grootste deel van de mensen komt (via stages, (on)betaalde banen en/of ondernemerschap) op eigen kracht vooruit op de arbeidsmarkt.

Dit speerpunt richt zich met name op degenen die uit de boot (dreigen) te vallen. Hierbij gaat het om het verkrijgen van een startkwalificatie, ruimte voor (beginnend) ondernemerschap en bestrijding van (langdurige) werkloosheid.

10. Maatwerkstages/ traineeships

Door de opkomst van de kenniseconomie worden steeds hogere eisen gesteld aan de startkwalificaties van jongeren (opleiding, motivatie, zelfstandigheid, leervermogen). Veel jongeren in Noordoost zijn juist op deze punten kwetsbaar. Ter versterking van de overgang van school naar werk, bestaat een grote behoefte aan specifieke programma's, die maatwerk leveren gericht op arbeidsmarktqualificatie. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor de onderwijsinstellingen (zie bijlage 3) in samenwerking met het (verenigd) bedrijfsleven, maatschappelijke partners en de gemeente. Het is belangrijk om stageplekken en banenperspectieven (ook) te ontwikkelen in de eigen buurten. Sport, muziek, bouw en industrie zijn daarbij kansrijke sectoren.

Wat gaan wij doen?

Het WAP kan het stage-aanbod verruimen, via voorselectie meer laten aansluiten op de individuele wensen/mogelijkheden en daarmee de kansen op een (loop)baan vergroten. Hierbij denken wij aan de volgende activiteiten:

- Het continueren van het programma "droomjongeren" (met verschillende deelprojecten) om jaarlijks minimaal 50 jongeren zonder opleiding toe te leiden naar school of werk.
- Het uitvoeren van het "Kamers met kansen"-project (huisvesting jongeren met sociale problemen en begeleiding naar school of werk)
- Het verbreden van project Wie-kent-school door het als vast onderdeel op te nemen in de programma's van beide kindcentra. Op zaterdag en/of zondag vertellen verschillende (vak)mensen over hun werk en kunnen de jongeren hun werkplekken bezoeken. Doel is vergroting van het loopbaanperspectief en het verkrijgen van een startkwalificatie op minimaal MBO niveau 2.
- Heroriëntatie van schoolverlaters en werkzoekenden via het loopbaanportaal van Leeuwborgh Opleidingen, waarbij tevens gebruik kan worden gemaakt van de Mens Ontwikkel Structuur (MOS-project).

- Het (door Leeuwenborgh) vervaardigen van specifieke tests gericht op kennis, houding en vaardigheden, aan de hand waarvan kandidaten kunnen worden geselecteerd voor (in-company) trainee-ships bij Mosa (Vapro). Uitgaande van de huidige marktpositie verwacht dit bedrijf op middellange termijn nog een 60-tal vacatures in de productiesfeer.
- Het continueren van leerlingbouwplaatsen in relatie tot de vele bouwactiviteiten die de komende jaren binnen Noordoost gaan plaatsvinden (nieuwbouw woningen, winkels, maatschappelijke voorzieningen, infrastructurele werken).
- Het via sportactiviteiten (actiepunten 9) in samenwerking met studenten van Leeuwenborgh (SPW/SPH/CIOS) enthousiasmeren van jongeren voor een baan in de sport.

11. Werken, zichtbaar in de buurt

Zichtbare bedrijvigheid en dus werkgelegenheid in de wijk behouden en versterken heeft grote voordelen. Het biedt de gelegenheid om op jonge leeftijd met werk in aanraking te komen (goed voorbeeld doet goed volgen). Bovendien versterken zichtbare bedrijven de levendigheid en vitaliteit van de wijk. Zelfstandig ondernemerschap schept kansen voor de arbeidsmarkt, ook voor mensen zonder diploma. Om deze redenen willen wij (milieuverantwoorde) bedrijvigheid in de wijk behouden en versterken. De uitstekende bereikbaarheid van Noordoost vanaf de A2 biedt hiervoor goede mogelijkheden.

Wat gaan wij doen?

Wij willen het ondernemersklimaat behouden en versterken door:

- Het realiseren van een nieuw bedrijvencentrum voor (door)startende ondernemers (ca. 4.000 m² bvo) op een zichtlocatie in Noordoost. Dit gebeurt op basis van een evaluatie van de bestaande bedrijvencentra in de stad. Voor het bedrijvencentrum Noordoost wordt gedacht aan units van ca. 30 m² en een huurprijs van € 60,- € 100,- per m² per jaar. De relatief lage huren maken het starten van een eigen onderneming kansrijk.
- Het (in samenwerking met de corporaties) zorgdragen voor nieuwe winkels en woon-werkwoningen als onderdeel van de geïntegreerde gebiedsontwikkeling. Terplekke van het nieuwe winkelcentrum aan het Voltaplein wordt gedacht aan winkels voor het gehele verzorgingsgebied. Het centrum gaat over de nieuwe stadsboulevard heen en draagt daarmee bij aan de beoogde koppeling tussen Wittevrouwenveld en Wyckerpoort. In de samenwerkingsovereenkomst met de projectontwikkelaar van het voormalige KPN-gebouw is vastgelegd dat de winkels die in het gebouw gerealiseerd worden, uitsluitend additioneel en niet concurrerend mogen zijn met de nieuwe winkels aan het Voltaplein. Met de ondernemers in het gebied zal het vervolgoverleg over de commerciële invulling plaatsvinden, vanuit de nieuwe nota detailhandel. De oorspronkelijke winkelstraat van Wittevrouwenveld (Frankenstraat) onderscheidt zich van het nieuwe centrum door kleinschaligheid en afwisseling. Dit versterkt de levendigheid.
- Het (individueel) stimuleren en begeleiden van (startende) ondernemers in Noordoost door de Stichting Starterscentrum Zuid-Limburg. Daarbij kunnen ondernemers gebruik maken van extra mogelijkheden voor microkredieten (pilot microfinanciering in samenspraak met het kenniscentrum Microfinanciering van het ministerie van Economische Zaken).
- Het versterken van ondernemersverenigingen (o.a. Frankenstraat) als collectieve gesprekspartner voor de integrale buurtontwikkeling via account- en parkmanagement.
- Beter in te spelen op de directe nabijheid van het bedrijventerrein Beatrixhaven en, in goed overleg met de buurtraad Limmel, invulling geven aan mogelijke uitbreidingen van bestaande bedrijven (zoals Koninklijke Mosa bv)

12. Bestrijding hardnekkige werkloosheid

In delen van Noordoost is sprake van een hardnekkige werkloosheid die vaak van generatie op generatie wordt doorgegeven. In totaal telt Noordoost ruim 1.200 niet werkende werkzoekenden. De aanpak van (generatie)werkloosheid vraagt om een individuele benadering. Met het wijkservicepunt in Wittevrouwenveld zijn daar goede ervaringen mee opgedaan. Om slagvaardig te kunnen opereren is het belangrijk dat de servicepuntmedewerker beschikt over katalyserend vermogen (tussen klant en werkgever) en draagvlak heeft bij de betrokken instellingen (CWI, UWV, Sociale Dienst). De verdergaande samenwerking en integratie tussen het CWI, UWV en Sociale Dienst heeft tot doel om ook vanuit de instellingen te komen tot één loket in één bedrijfsverzamelgebouw. Ook de bestrijding van jeugdwerkloosheid, de activering van werkzoekende alleenstaande vrouwen en het begeleiden van werkzoekenden zonder uitkering behoort tot de taak van de servicepuntmedewerker. Aanvullend op de individuele begeleiding heeft de klant behoefte aan advies over de verschillende (inkomensafhankelijke) regelingen. De combinatie (individuele werkbegeleiding en financieel maatwerk) geeft de meeste kans op de stap naar werk of participatie en voorkomt terugval in de oude situatie ("armoedeval").

Wat gaan wij doen?

Onze ambitie is om de hardnekkige werkloosheid in 10 jaar tijd te halveren. Dit willen wij bereiken door:

- 400 (van de 780) niet werkende werkzoekenden in Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort (incl. inburgeringsplichtigen) individueel te begeleiden en toe te leiden naar werk (150) of participatie (250). Hiervoor willen wij de capaciteit op het wijkservicepunt Wittevrouwenveld/Wyckerpoort uitbreiden van 1 naar 2 full time medewerkers.
- 200 (van de 450) niet werkende werkzoekenden in Limmel/ Nazareth (incl. inburgeringsplichtigen) individueel te begeleiden en toe te leiden naar werk (75) of participatie (125). Hiervoor willen wij 1 full time medewerker aanstellen die opereert vanuit een nieuw te openen wijkservicepunt in Limmel/ Nazareth.
- 900 (van de 1.230) niet werkende werkzoekenden in Noordoost adviseren over financiële (inkomensafhankelijke) regelingen. Hiervoor willen we van 1 full timemedewerker (budgetcoach) benoemen die opereert vanuit de twee wijkservicepunten.
- Actieve benadering van potentieel inburgeringsplichtigen vanuit het wijkservicepunt door het Team Inburgering (casemanagers inburgering) van de Sociale Dienst.
- Het opzetten van een netwerk van (potentiële) werkgevers én hulpverleners rondom de niet werkende werkzoekenden in Noordoost. De servicepuntmedewerkers werken hiervoor actief samen met koepelorganisaties (o.a. ondernemersvereniging Beatrixhaven, samenwerkende industriële bedrijven Maastricht), de casemanagers inburgering en de persoonsgebonden aanpak (actiepunt 13).
- Het met voorrang plaatsen van niet werkende werkzoekenden via social return. Om opdracht-nemers te verplichten neemt de gemeente bij alle (grotere) gemeentelijke aanbestedingen hiertoe een niet-vrijblijvende werkgelegenheidsparagraaf op van minimaal 5 % van de aan-neemsom.

3d NOORDOOST THUIS

Een relatief groot deel van de sociale problemen is geconcentreerd bij een relatief kleine groep van multiprobleemgezinnen, eenoudergezinnen met lage inkomens, laag opgeleide allochtonen en ook verslaafden. Onder deze groep bevindt zich ook een beperkt aantal gezinnen en individuen die door overlast en intimidatie de leefbaarheid in de wijk behoorlijk onder druk zet. Dit speerpunt richt zich op een krachtige en integrale aanpak van deze multiprobleem-huishoudens tot achter de voordeur. Onder de noemer van de persoonsgerichte aanpak werken de GGD, Sociale Dienst, Servatius, Woonpunt, Trajekt, Politie en de Mondriaan Zorggroep hierin samen. Wij willen deze keten uitbreiden met schuldhulpverleningsinstanties, instanties voor maatschappelijke opvang en zorgaanbieders. De behoefte van de klant is hierin maatgevend.

13. Persoonsgerichte aanpak

Noordoost telt naar schatting ca. 200 multiprobleem-huishoudens. Wij constateren dat deze mensen (sinds generaties) op het gebied van werk, sociale activiteiten en participatie, niet meer, dan wel onvoldoende en soms ook op een ongewenste manier deelnemen aan de samenleving. Wij willen weer perspectief bieden aan deze mensen op de leefgebieden gezondheid, welzijn, inkomen, participatie, wonen, onderwijs en veiligheid. Door de gecoördineerde samenwerking tussen de betrokken instellingen ontstaat een ketenaanpak.

Bij iedere casus wordt één casemanager aangewezen die verantwoordelijk is voor de inhoudelijke voortgang van het gezamenlijke ketenplan. Uitgangspunt is dat (binnen de ketenaanpak) één vaste hulpverlener een band opbouwt met de betrokkene(n) totdat het huishouden weer op de rails staat. Dit gebeurt vanuit een gezamenlijk belang (b.v. toekomst kinderen) op een positieve, niet-vrijblijvende manier. Trefwoorden zijn: doeltreffendheid, continuïteit, binding en vertrouwen. Voorts wordt een zorgcoördinator aangesteld die verantwoordelijk is voor de coördinatie van het ketenproces. De afzonderlijke professionals melden een casus bij deze coördinator, waarna hij/zij de relevante instanties bijeenroept om een gezamenlijk hulpverlening-op-maat-plan (ketenplan) op te stellen. Deze aanpak heeft korte lijnen en soms ook raakvlakken met de ketens in het Veiligheidshuis en Centrum voor Jeugd en Gezin.

Wat gaan wij doen?

Onze ambitie is om na verloop van tijd alle multiprobleem-huishoudens in Noordoost via de persoonsgerichte aanpak individueel te begeleiden. Dit is een kwestie van lange adem en vraagt doorzettingsvermogen van alle betrokkenen. Wij willen deze hoge ambitie gaan waarmaken door:

- De persoonsgerichte aanpak na implementatie eind 2007 uit te voeren gedurende de looptijd van dit WAP (2008 tot en met 2017) of zoveel eerder zodra alle multiprobleemhuishoudens in de wijk naar tevredenheid zijn begeleid. Stedelijk is afgesproken dat de coördinatie van elk van de vier stadsdelen door één van de kernpartners wordt verzorgd (door een daar werkende zorgcoördinator). Voor het stadsdeel Noordoost is dat de Sociale Dienst.
- Gerichte benadering van mensen die lange tijd niet meer actief zijn in de samenleving met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt. Door middel van groepsgerichte trajectbegeleiding (oriëntatiefase en basistraining sociale vaardigheden) en de Mens Ontwikkel Structuur (MOS-project) willen wij deze mensen toeleiden naar individuele vrijwilligersplekken bij verenigingen in de buurt.

- Gerichte aanpak van zware overlastsituaties onder operationele regie van de stadsdeelleider en de wijkagent (actiepunt 2). Die aanpak gaat bestaan uit uithuiszetting door de corporatie, strafrechtelijke vervolging door de politie en/of het sluiten van een woning door de Burgemeester. Deze aanpak wordt geïntegreerd in het Veiligheidshuis. Hierbij wordt aangesloten op het landelijk Actieplan Overlast en Verloedering. Ook wordt gebruik gemaakt van het experiment Slagkracht in de wijk.
- Een collectieve dimensie aan de persoonsgerichte aanpak toe te voegen (straatgewijze aanpak). Collectief bepaalde normen kunnen zo veranderen (b.v. van werkloosheid naar werk en/of sociale participatie). Deze aanvullende collectieve aandacht willen wij (onder operationele regie van de stadsdeelleider en de wijkagent) in een aantal (nader te bepalen) deelgebieden in Noordoost inzetten.
- Bij het (onder verantwoordelijkheid van de corporaties te voeren) toewijzingsbeleid voor leegkomende woningen (met name voor wat betreft de categorie urgenten) rekening te houden met de betrokkenheid bij en relatie met de buurt.

14. Bestrijding armoede

In Noordoost geeft 30% tot (ruim) 40 % van de inwoners aan een laag inkomen te hebben. Hoewel er voor deze doelgroep verschillende inkomensafhankelijke regelingen bestaan, blijken die in de praktijk te weinig te worden benut. Wij willen dit veranderen. Een klein deel van de mensen met een laag inkomen krijgt te maken met schuldhulpverlening. In de context van de persoonsgericht aanpak, is hier een extra inspanning gewenst aanvullend aan het reguliere aanbod via de kredietbank en het maatschappelijk werk.

Wat gaan wij doen?

Wij willen de armoede in Noordoost tegengaan door:

- Onder professionele begeleiding (buurt)vrijwilligers op te leiden die mensen persoonlijk benaderen en begeleiden om inkomensafhankelijke regelingen te benutten. In het verlengde hiervan worden deze mensen begeleid naar reguliere voorzieningen zoals het klapperproject voor hulp bij de administratie. Deze activiteiten worden aangestuurd vanuit het wijkservicepunt, waarbij gebruik wordt gemaakt van de expertise van de budgetcoach (actiepunt 12).
- In de context van de persoonsgericht aanpak de capaciteitsinzet voor de schuldhulpverlening te verruimen, aanvullend op het reguliere aanbod van de kredietbank en het maatschappelijk werk. Dit betekent extra schuldhulpverleningstrajecten voor volwassenen en jongeren.
- Het opstarten van individuele (schuldsanerings)trajecten voor een beperkt aantal jongeren in de leeftijd van 18 tot 23 jaar. Voor deze beperkte groep is het dringend gewenst om schuldregelingen te treffen danwel de situatie te stabiliseren. Aansluitend volgt toeleiding naar scholing en/of werk via het (ambulant) jongerenwerk (actiepunt 1), de projecten “droomjongeren” en “kamers met kansen” (actiepunt 10), de wijkservicepunten (actiepunt 12) of de persoonsgerichte aanpak (actiepunt 13).

FINANCIERING

De uitvoering van dit wijkactieplan vraagt extra financiële bijdragen van de rijksoverheid, corporaties en gemeente.

De extra rijksmiddelen zijn intensiveringen in de Rijksbegroting die een relatie hebben met de wijkaanpak. In haar brief d.d. 16 november 2007 heeft de minister van Wonen, Werken en Integratie een overzicht gegeven van deze extra middelen. In dit WAP is de gemeente ervan uitgegaan dat de rijksmiddelen ook daadwerkelijk beschikbaar komen en het GSB/ISV-beleid wordt voortgezet op een manier die vergelijkbaar is met de huidige periode (2005-2009).

De additionele inzet van de corporaties is gebaseerd op de afspraken tussen het Rijk en Aedes en de daarbij behorende verdeling over de 40 wijken d.d. 3 oktober 2007. Op de datum van ondertekening van het WAP is de feitelijke investeringsruimte van de corporaties mede afhankelijk van de effecten van nieuw rijksbeleid (o.a. VPB).

De additionele inzet van de gemeente betreft het prioriteren van de rijksintensiveringen voor Noordoost en een extra bijdrage uit gemeentelijke middelen. In beide gevallen wordt "extra" gedefinieerd als middelen waarover de gemeente nog moet besluiten om ze voor Noordoost in te zetten. Het WAP met financiële paragraaf worden daartoe in 2008 ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad.

Rekening houdend met bovenstaande wordt in het kader van dit WAP in de periode 2008-2017 ca. € 685 mio geïnvesteerd. Het overgrote deel (ca. € 615 mio) is de totaalinvestering door de corporaties op het terrein van wonen. De overige € 70 mio heeft betrekking op de andere thema's uit het WAP. Daarvan nemen de corporaties en de gemeente (incl. rijksintensiveringen) ieder de helft voor hun rekening.

Ca. € 20 mio heeft het karakter van een inspanningsverplichting in relatie tot actiepunten 3 en 4 (fysieke verbindingen). Voor de definitieve investeringen in fysieke verbindingen is het noodzakelijk om eerst voldoende zicht te hebben op de A2-plannen en de ruimtelijke uitwerking in de twee buurtontwikkelingsplannen. Aanvullend zal in beide buurtontwikkelingsplannen ook de gezamenlijke ambitie op het gebied van openbare ruimte worden uitgewerkt en financieel vertaald.

De resterende € 50 mio is de indicatieve lastenraming voor de overige actiepunten uit het WAP.

Naast de financiering van het WAP door Rijk, corporaties en gemeente, leveren de betrokken partners gerichte bijdragen aan het WAP. Dit gebeurt door vrijwillige inzet van menskracht binnen de reguliere (financiële) kaders van de betreffende organisaties.

VOORTGANG EN EVALUATIE

De uitvoering van dit wijkactieplan (WAP) gebeurt onder gemeentelijke regie, aangehaakt bij de projectorganisatie voor de integrale buurtontwikkelingsplannen (stuurgroep, kerngroep). Op bestuurlijk niveau is de stadsdeelwethouder Noordoost (tevens voorzitter stuurgroep) eerste aanspreekpunt voor de uitvoering van het WAP. Op ambtelijk niveau wordt de kar getrokken door de betreffende projectmanager (tevens voorzitter kerngroep).

Het college van Burgemeester en Wethouders doet jaarlijks verslag over de voortgang van het WAP aan de gemeenteraad. Het kabinet brengt jaarlijks verslag uit aan de Tweede Kamer. Over de voortgang van het WAP overleggen Rijk en gemeente regelmatig op ambtelijk niveau (accountmanager VROM/ projectmanager WAP) en jaarlijks op bestuurlijk niveau (minister WWI/ stadsdeelwethouder NO). Over de voortgang van het WAP overleggen de gemeente, woningcorporaties en de buurtplatforms regelmatig met de andere betrokken partners (zie hoofdstuk 6).

Naast de activiteiten die op korte termijn (2008/ 2009) in gang worden gezet, bevat het WAP verschillende activiteiten die nog nader worden verdiept en uitgewerkt. Dit gebeurt in de twee buurtontwikkelingsplannen die in de loop van 2009 worden vastgesteld.

Vanaf 2010 wordt de uitvoering van het WAP geïntegreerd met de uitvoering van de twee buurtontwikkelingsplannen (BOP). Vanaf dat moment brengt de gemeente jaarlijks één voortgangsrapportage WAP/ BOP uit. Voorafgaand aan elk kalenderjaar geeft de gemeente aan welk deel van het WAP/BOP in dat jaar wordt opgepakt en uitgevoerd (jaarplan). Jaarplan en voortgangsrapportage worden zoveel mogelijk afgestemd op de reguliere planning- en controlcyclus (begroting, jaarrekening).

Zowel WAP als BOP houden de nodige flexibiliteit om op nieuwe ontwikkelingen in te spelen. Daartoe worden beide plannen periodiek geëvalueerd en zonodig bijgesteld. Als onderdeel daarvan vinden periodiek gesprekken plaats met een landelijke commissie, om te bewaken dat de aanpak voldoende efficiënt en ontokerd blijft.

Op landelijk niveau worden de ontwikkelingen in de 40 wijken via een jaarlijkse outcomemonitor gevolgd. De outcomemonitor brengt op beknopte wijze de ontwikkelingen op de terreinen wonen, werken, leren, integreren en veiligheid in beeld. Aan de hand van deze informatie kan worden vastgesteld hoe de situatie zich in Noordoost t.o.v. de andere wijken in Nederland ontwikkelt en of de beoogde maatschappelijke effecten (zullen) worden gerealiseerd. Het onderzoek wordt uitgevoerd door het CBS in opdracht van VROM/ WWI.

Op gemeentelijk niveau worden de ontwikkelingen in Noordoost op buurtniveau (Limmel, Nazareth, Wittevrouwenveld, Wyckerpoort) gevolgd via de tweejaarlijkse buurtprofielen. De buurtprofielen geven voor alle buurten in de stad de ontwikkelingen aan op het gebied van wonen, voorzieningen, werken, leren, sociale samenhang/ participatie, buurtproblemen en veiligheid. Aan de hand van deze informatie kan worden vastgesteld hoe de situatie zich in Noordoost t.a.v. de rest van de stad ontwikkelt en of de beoogde maatschappelijke effecten (zullen) worden gerealiseerd. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de gemeente.

SAMENWERKENDE PARTIJEN

Arrondissementsparket Maastricht:

Mw M. El Jerrari

Buurtraad Limmel:

W. Gorren

Buurtbelangen Nazareth:

M. Dupuits

Centrum voor Natuur en Milieu-Educatie:

P.J.M. Janssen

Centrum voor Werk en Inkomen:

W. Prickaerts

Gemeente Maastricht:

W. Hazeu

GGD:

Dr. A.M.P.M. Bovens

Hogeschool Zuyd:

C.M.A. van Rosmalen mpa

IPAL:
M. Presenza

jong leren:
H.H.G.M. van Kruchten

Kringloop Zuid:
M. Dorigo

Kumulus:
J. Tuinstra

Leeuwenborgh Opleidingen:
Mw C. Langen

Maasvallei:
J. Lennertz

Mondriaan Zorggroep:
G. de Booij

MosaLira:
Mw P. van Horssen

SAMENWERKENDE PARTIJEN

Politie Limburg Zuid:
F. Kooiman

De Parochie H. Familie,
Onze Lieve Vrouw van Lourdes en H. Guliëlmus:
M. Jeukens

Koninklijke Mosa bv:
R. van Oijen

Servatius Wonen en Vastgoed:
L. Verzijlbergh

STEPS:
Mw A. Syrier-Notten

Starterscentrum Zuid-Limburg:
J. Brouwers

Trajekt:
H.J.M. Vreuls mba

Voortgezet Onderwijs Maastricht:
C. van Hilten

't Vrouweveld:
Mw G. de Keukeleire

Woonpunt:
Mw M. Depondt

Wittevrouwenveld Actief:
L. de Graaf

Wyckerpoort Actief:
T. Peters

Xonar:
Th. A. H. M. de Koning msm

Maastricht, 28 november 2007
Stadhuis

BIJLAGEN

1. Stedelijke indicatoren

In Maastricht wordt de situatie in alle (clusters van) buurten elke twee jaar in beeld gebracht. Dit gebeurt aan de hand van een 30-tal objectieve en subjectieve indicatoren. De subjectieve indicatoren komen uit een grootschalige enquête (buurtpeiling) op basis waarvan per (cluster van) buurten statistisch betrouwbare uitspraken kunnen worden gedaan. De twee meest recente buurtpeilingen dateren van februari 2004 en november 2006. Deze zijn verwerkt in de Buurtprofielen 2004 resp. Buurtprofielen 2006. In de onderstaande tabel is voor de 11 GSB-buurten de plek aangegeven op de Maastrichtse ladder van alle (clusters van) 27 buurten. Dit is gebaseerd op alle indicatoren en geeft daarmee een betrouwbaar beeld van de situatie in 2004 en 2006.

Prioriteitstabel GSB-buurten Maastricht (bron: Buurtprofielen 2004 en 2006)

	Plek op ladder (clusters van) 27 wijken Peiling 2004	Plek op ladder (clusters van) 27 wijken Peiling 2006	Vershil	Neg. afwijking t.o.v. gemiddelde totaalscore Peiling 2004	Neg. afwijking t.o.v. gemiddelde totaalscore Peiling 2006	Vershil
Boschpoort	17	15	+ 2	- 1,71	- 1,37	+ 0,34
Malberg	20	18	+ 2	- 2,96	- 2,84	+ 0,12
Heugemerveld	19	19	--	- 2,69	- 3,64	- 0,95
Wyckerpoort	22	20	+ 2	- 3,90	- 3,93	- 0,03
Malpertuis	23	21	+ 2	- 4,31	- 4,90	- 0,59
Limmel	18	22	- 4	- 2,58	- 5,54	- 2,96
Pottenberg	21	23	- 2	- 3,78	- 5,56	- 1,78
Nazareth	25	24	+ 1	- 6,03	- 6,68	- 0,65
Mariaberg	24	25	- 1	- 5,05	- 7,05	- 2,00
Wittevrouwenveld	27	26	+ 1	- 8,18	- 7,18	+ 1,00
Caberg	26	27	- 1	- 7,95	- 8,09	- 0,14

Hieruit blijkt dat:

- Alle GSB-buurten in 2006 (t.o.v. 2004) nog steeds in negatieve zin (sterk) afwijken van het gemiddelde van alle buurten in de stad;
- Boschpoort als eerste GSB-buurt in 2006 de andere (onderste) 10 GSB-buurten heeft verlaten (door te stijgen van plek 17 naar plek 15).
- De wijken Wittevrouwenveld, Boschpoort en Malberg in 2006 (t.o.v. 2004) enige vooruitgang hebben geboekt.
- De wijken Limmel, Mariaberg en Pottenberg in 2006 (t.o.v. 2004) het meest zijn achteruit gegaan.

Naast een beeld van de actuele situatie (momentopname: november 2006) is van belang hoe de bewoners denken over de toekomst van hun buurt. De herontwikkeling neemt immers gemiddeld zo'n 10 tot 15 jaar in beslag. In de onderstaande tabel is aangegeven of de buurt er naar de mening van de bewoners de komende jaren op vooruit of achteruit zal gaan.

Toekomstverwachting GSB-buurtten (bron: Buurtprofielen 2004 en 2006)

	Buurt gaat de komende jaren vooruit Peiling 2004	Buurt gaat de komende jaren vooruit Peiling 2006	Vershil t.o.v. gem. stad	Buurt gaat de komende jaren achteruit Peiling 2004	Buurt gaat de komende jaren achteruit Peiling 2006	Vershil t.o.v. gem. stad
Gemiddelde (stad)	14 %	18 %	-	22 %	20 %	-
Boschpoort	34 %	54 %	+ 36 %	15 %	14 %	- 6 %
Malberg	31 %	57 %	+ 39 %	18 %	11 %	- 9 %
Heugemerveld	51 %	37 %	+ 19 %	12 %	18 %	- 2 %
Wyckerpoort	12 %	19 %	+ 1 %	32 %	26 %	+ 6 %
Malpertuis	12 %	14 %	- 4 %	41 %	33 %	+ 13 %
Limmel	34 %	10 %	- 8 %	31 %	49 %	+ 29 %
Pottenberg	9 %	12 %	- 6 %	35 %	34 %	+ 14 %
Nazareth	10 %	11 %	- 7 %	32 %	39 %	+ 19 %
Mariaberg	7 %	12 %	- 6 %	35 %	37 %	+ 17 %
Wittevrouwenveld	21 %	38 %	+ 20 %	34 %	22 %	+ 2 %
Caberg	7 %	22 %	+ 4 %	45 %	35 %	+ 15 %

Hieruit blijkt dat:

- Er een (fors) bovengemiddeld vertrouwen is dat de buurten Malberg, Boschpoort, Wittevrouwenveld en Heugemerveld er de komende jaren (verder) op vooruit zullen gaan
- Er een bovengemiddelde verwachting is dat de buurten Limmel, Nazareth, Mariaberg, Caberg, Malpertuis en Pottenberg er de komende jaren (verder) op achteruit zullen gaan.

Naast de buurtprofielen worden ook andere bronnen gebruikt om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen (b.v. atelierssessies buurtgericht werken en buurtraadplegingen innovatief jeugdopbouwwerk).

2. Landelijke indicatoren

Om vast te stellen in welke wijken de grootste cumulatie van problemen en achterstanden optreedt heeft het Rijk de gegevens in beschikbare bronnen op 4-cijferige postcodeniveau (pc) onderzocht op hun relevantie voor de wijkenproblematiek. Op 4pc-niveau heeft het Rijk 18 indicatoren benoemd geclusterd om een viertal thema's:

- Feitelijke gegevens over de sociaal-economische positie van huishoudens in de wijk en over de kwaliteit van de wijk, geclusterd onder:
 - A Sociaal economische achterstanden (3 indicatoren)
 - B Fysieke achterstanden (3 indicatoren)
- De oordelen van de bewoners over leefbaarheidsaspecten m.b.t. de wijk en haar bewoners, geclusterd onder:
 - C Leefbaarheidsproblemen (5 indicatoren)
 - D Fysieke problemen (7 indicatoren)

Indicatoren:

A1	Inkomen
A2	Werk
A3	Opleiding
B1	Kleine woningen
B2	Oude woningen
B3	Goedkope woningen
C1.	Vandalisme (bekladding)
C2	Vandalisme (vernieling)
C3	Sociale overlast (buren)
C4	Sociale overlast (omwonenden)
C5	Onveiligheid
D1	Tevredenheid woning
D2	Tevredenheid woonomgeving
D3	Verhuisgeneigdheid
D4	Geluidoverlast
D5	Overlast stank, stof, vuil
D6	Verkeersoverlast
D7	Verkeersveiligheid

Bij de bepaling van de wijken met de grootste cumulatie van achterstanden en problemen heeft het Rijk gekeken naar de achterstand van een wijk t.o.v. het landelijk gemiddelde. Naarmate het aandeel mensen dat een probleem ervaart groter is, is het probleem in de wijk ook groter. Als het verschil t.o.v. het landelijk gemiddelde groot is (meer dan tweemaal de standaarddeviatie), wordt dit gezien als achterstand of probleem. Elk van de vier maten weegt even zwaar in de beoordeling van de wijk. Ter verduidelijking: de drie indicatoren binnen het thema sociaal-economische achterstanden tellen dus b.v. even zwaar mee als de zeven indicatoren binnen het thema fysieke problemen.

De uitkomst van de analyse is een lijst met 140 aandachtswijken met cumulatie van problemen en achterstanden, bestaande uit ruim 320 pc-gebieden. Binnen de 140 wijken zijn 40 wijken (met in totaal 83 pc-gebieden) geselecteerd met de laagste scores op pc-niveau.

Tot deze 40 behoort Maastricht Noordoost met de postcodegebieden 6222 (Limmel/ Nazareth) en 6224 (Wittevrouwenveld/ Wyckerpoort).

Terwille van een overzichtelijke presentatie heeft het Rijk de 18 indicatoren geclusterd naar de volgende 9 indicatoren:

- aparte vermelding van de drie indicatoren op sociaal-economisch gebied: huishoudinkomen, percentage huishoudens met lage opleiding en percentage werkenden
- clustering van de drie indicatoren m.b.t. de fysieke achterstanden in de woningvoorraad tot één index;
- clustering van de vijf indicatoren over sociale leefbaarheidsproblemen (overlast) tot één index;
- clustering van de vier indicatoren voor fysieke overlast tot één index;
- aparte vermelding van de indicatoren bewonersoordeel over de woonomgeving, woning en de verhuisgeneigdheid van huishoudens.

BIJLAGE 1 INDICATOREN BUURTPROFIELEN EN KRACHTWIJKEN

Ten opzichte van de gemiddelde scores in Nederland, de overige 100 aandachtswijken en de 40 wijken, leidt dit voor Maastricht noordoost tot de volgende scores:

	Nederland	Overige 100 wijken	40 wijken	Maastricht Noordoost
Gemiddeld huishoudinkomen (x 1000) 2002	30	24	22	20
Percentage huishoudens met lage opleiding 2002	42	42	55	53
Percentage werkenden 2002	64	56	53	43
Percentage woningen van lage kwaliteit 2006	12	24	32	25
Indicator sociale overlast. Index 2006	100	109	121	118
Indicator fysieke overlast. Index 2006	100	108	113	130
Percentage verhuisgeneigde huishoudens. Index 2006	100	119	143	128
Gemiddeld cijfer woonomgeving. Index 2006	100	96	86	81
Gemiddeld cijfer woning. Index 2006	100	95	88	94

3. Vergelijking stedelijke en landelijke indicatoren

In het onderstaande zijn de 18 landelijke criteria in verband gebracht met 18 stedelijke criteria. Bron van de stedelijke criteria zijn de buurtprofielen 2006. De kruisjes voor de vier buurten (L = Limmel, N = Nazareth, WP = Wyckerpoort, WVV = Wittevrouwenveld) staan voor een negatieve afwijking t.o.v. het stedelijk gemiddelde.

Landelijke criteria (40 wijken)	Score (bron: buurtprofielen 2006)				Stedelijke criteria
	L	N	WVV	WP	
1. Inkomen	*	*			Inkomen
2. Werk	*				Werk
3. Opleiding	*	*			Opleiding
4. Kleine woningen					
5. Oude woningen					
6. Goedkope woningen	*	*		*	Koop/ huur
7. Vandalisme (bekladding)	*	*	*		Openbare ruimte
8. Vandalisme (vernieling)	*	*	*		Openbare ruimte
9. Sociale overlast (buren)					
10. Sociale overlast (omwonenden)			*	*	Dreiging
11. Veiligheid		*	*	*	Veiligheid
12. Waardering woning	*	*	*		Waardering woning
13. Waardering woonomgeving	*	*	*	*	Woonomgeving
14. Verhuisgeneigdheid			*	*	Verhuisgeneigdheid
15. Geluidsoverlast	*	*		*	Geluidsoverlast
16. Overlast stank, stof, vuil					
17. Verkeersoverlast	*	*	*	*	Verkeersoverlast
18. Verkeersveiligheid		*	*		Verkeersveiligheid
19.			*	*	Allochtonen
20.		*	*	*	drugs/hangjongeren
21.	*		*	*	Parkeerproblemen
22.	*	*			Voorzieningen
23.	*	*			Toekomst verwachting

Uit de eerste analyse op basis van de stedelijke en landelijke criteria komt naar voren dat:

- Limmel en Nazareth met name te maken hebben met:
 - fysieke en sociale barrières (opleiding, werk, inkomen) en fysieke overlast
 - gebrekkige kwaliteit van woningen en voorzieningen
 - een negatieve toekomstverwachting.
- Wittevrouwenveld en Wyckerpoort in hoofdzaak problemen kennen t.a.v.:
 - veiligheid/ sociale overlast (dreiging)/ verhuisgeneigdheid
 - fysieke overlast, woonomgeving/ parkeren.
 - overlast drugshandel/ overlast hangjongeren

Wanneer nieuwe plannen voor wijkontwikkeling en de aanbesteding van het project A2 Maastricht goed op elkaar worden afgestemd, biedt dat extra kansen voor alle betrokkenen. Maar hoe pakken betrokkenen dit op? Voor beide sporen is al van alles geschreven en beschreven. In onderstaand stuk staan de hoofdlijnen kort op een rij.

Aanbesteding project A2 Maastricht

Het A2 Maastricht zit in de fase van aanbesteding. Dit is een strikt vertrouwelijk proces. In oktober 2007 zijn de drie consortia gestart met het uitwerken van de plannen. Deze fase loopt tot eind 2008. Vervolgens komen drie concurrerende plannen naar buiten en is een consultatieronde voorzien.

Wijkontwikkeling Maastricht Noordoost

Er is tussen de gemeente Maastricht en de corporaties Woonpunt, Maasvallei en Servatius op 3 april 2007 een convenant gesloten over de ontwikkeling van de buurten. Dit convenant is uitgewerkt in een plan van aanpak, waaraan op 18 juni 2007 ook de vier betrokken buurtkaders zich hebben verbonden.

Dit plan van aanpak ziet er als volgt uit.

- Allereerst wordt een 'Structuurschets Maastricht Noordoost' gemaakt. Hierin worden de (stedenbouwkundige) kaders en randvoorwaarden vastgelegd. De structuurschets is begin 2008 in concept gereed.
- Als uitwerking van deze structuurschets komen er twee 'Buurtontwikkelingsplannen' (BOP's) voor respectievelijk Limmel/Nazareth en Wittevrouwenveld/Wyckerpoort. Deze moeten eind 2008 gereed zijn om daarover, gelijktijdig met de drie concurrerende plannen voor de A2, een consultatieronde te houden. Dit is een bewuste keuze om over en weer tot de beste 'match' te komen.
- Daarnaast komt er op korte termijn één wijkactieplan (WAP) voor Limmel, Nazareth, Wittevrouwenveld en Wyckerpoort om in te kunnen spelen op de aanpak van het gebied als één van de 40 'krachtwijken' van Minister Ella Vogelaar.

Afstemming

Op doelstelling- c.q. visieniveau ligt er een beslissing over de toekomst van het gebied: de raadsbeslissing over de nota 'Ruimte rond de A2'. De corporaties hebben op abstract niveau een toekomstvisie voor het gebied neergelegd. Beide visies zijn vertaald in het 'Ambitiedocument'. Dit ambitiedocument is onderdeel van het aanbestedingsdossier van A2 Maastricht en zal tevens uitgangspunt zijn bij de 'Structuurschets Maastricht Noordoost'.

Het WAP/BOP betreft met name de wijk en buurten zelf, maar kan ook aangeven wat vanuit de wijk wenselijk is richting de A2-plannen. Omdat het opstellen van WAP/ BOP openbaar is kunnen de consortia die de A2-plannen maken daarvan kennisnemen en beslissen op welke manier zij kunnen en willen inspelen/ aansluiten. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor die planonderdelen blijft liggen bij de consortia: zij moeten er van overtuigd zijn dat hun specifieke A2-plan, inclusief de manier waarop zij de relatie met de wijk en buurten vormgeven, het beste plan voor stad en snelweg is om de aanbesteding te winnen. Volgens planning worden eind 2008 de drie concurrerende A2-plannen van de consortia openbaar voor consultatie. Op dat moment zijn ook (naast het WAP) de twee BOP's gereed.

Tijdens de consultatie kunnen alle geïnteresseerden hun mening geven over de drie A2-plannen. Na afloop van de consultatie zal: "het Bevoegd Gezag in een consultatiedocument op basis van alle reacties aangeven welke reacties naar hun mening door de deelnemers in hun plannen moeten worden verwerkt, welke gewenst zijn en welke niet nodig geacht worden" (zie pagina 62 van het 'Ambitiedocument'). Dat is het ultieme afstemmingsmoment tussen de plannen voor de buurtontwikkeling en project A2 Maastricht. Deze afstemming zal centraal via het Projectbureau A2 Maastricht verlopen.

Plangrens

Voor de plangrens van A2 Maastricht en de buurtontwikkelingsplannen is bewust gekozen voor een overlap. De consortia blijven conform eerdere uitdaging ook uitdrukkelijk buiten de A2-plangrens kijken (dit onverlet hun opgave een zelfstandig realiseerbaar plan te maken binnen de plangrens). Bij de wijkontwikkeling heeft men de vrijheid ideeën te ontwikkelen over zaken die zich aan de rand van of in het A2-plangebied afspelen.

Communicatie

Gemeente Maastricht, woningcorporaties en projectbureau zullen naast inhoudelijke en procedurele samenwerking, ook hun communicatie met 'de omgeving' op elkaar afstemmen. Gemeente Maastricht werkt o.a. samen met buurtkaders en diverse maatschappelijke organisaties. Projectbureau A2 Maastricht werkt samen met overkoepelende organisaties; A2-Buurten en A2-Bedrijvenplatform. De woningcorporaties communiceren met huidige en toekomstige huurders en kopers.

Vanuit de visie zoals beschreven in hoofdstuk 3 willen de onderwijsinstellingen van het Maastrichtse basisonderwijs (MosaLira, jong Leren), voortgezet onderwijs Maastricht, middelbaar beroepsonderwijs (Leeuwenborgh Opleidingen) en hoger beroepsonderwijs (Hogeschool Zuyd) op verschillende manieren in de verschillende fasen van planvoorbereiding en -uitvoering een bijdrage leveren. Daarbij kan b.v. gedacht worden aan de volgende punten.

- De onderwijsinstellingen zijn bereid aan mee te denken bij conceptontwikkeling voor de ketens wonen-zorgen-werken en wonen-leren-werken.
- Vanuit bijvoorbeeld de studies en opleidingen bouwkunde, economie, gezondheidszorg en welzijn kunnen de instellingen helpen om een nadere wijkanalyse te maken ter vergroting van de leefbaarheid.
- Het MBO wil zijn expertise inzetten op het gebied van heroriëntatie op opleiding en werk. Bewoners kunnen met hulp van loopbaanadviseurs en trajectbegeleiders weer een kwalificerende opleiding beginnen in combinatie met werken, al of niet in de wijk zelf, gebruik makend van reeds bestaande allianties als 'Jongeren@work' en de MensOntwikkelStructuur (MOS-project) van Gemeente Maastricht, MTB en Leeuwenborgh.
- Basisonderwijs, voortgezet onderwijs, MBO en HBO willen samenwerken aan de ontwikkeling van brede scholen, opvoedingsondersteuning en huiswerkbegeleiding en bij het bestrijden van vroegtijdige leerachterstanden van (allochtone) jongeren voor wie extra begeleiding noodzakelijk is tijdens hun schoolloopbaan.
- Ze kunnen helpen de kinderopvang en het club- en buurthuiswerk weer op te zetten en opleidingen verzorgen voor verschillende wijkgerichte functies (zoals casemanager, servicepuntmedewerker, budgetcoach, buurt-onderwijs-sport-consulent, wijkconsulent en zorgcoördinator).
- MBO en HBO willen samen met werkgeversorganisaties bijdragen aan het bevorderen en terugbrengen van bedrijvigheid in de wijken. Het ondernemerschap kan d.m.v. bijvoorbeeld een Ondernemershuis worden gestimuleerd.
- Rond kunst en cultuur kunnen ondersteunende activiteiten zijn:
 - projecten met basisscholen en met allochtone jongeren
 - één of meerdere galleries starten samen met de studies en opleidingen Handel / Economie en/of Techniek
 - kunst- en cultuuractiviteiten in buurthuizen en wijkcentra organiseren

De Maastrichtse onderwijsinstellingen willen langs twee lijnen bijdragen.

1. langs de lijn van de inzet van studenten en leerlingen in buurtprojecten als stagiaires (maatschappelijke stages, kwalificerende stages, afstudeerprojecten).
2. langs de lijn van inzet van docenten en ondersteunend personeel als professionals in het opzetten en uitvoeren van onderwijs- en adviesactiviteiten in de wijk.

KAART

